

Manifestació d'una força, manera d'obrar d'una causa, acompliment d'una funció

Revista per a la lluita sindical

L'ACCIO

NÚMERO 3 2025

ESMOLEM LES EINES DE CLASSE CONTRA ELS PRESSUPOSTOS DE GUERRA

**La importància
de las cajas
de resistencia**

**El futur del
sindicalisme
passa per la
unitat d'acció**

**Neix la Confederació
Sindical d'Habitatge
de Catalunya**

L'ACCIÓ

Revista per a la lluita sindical
Número 3 - Març-Juny de 2025

**COMISSIONS
OBRERES DE BASE
ÀREA DE COMUNICACIÓ**

Melani Barbero
Francesc Capellas
José Domingo
Francisco García Daza
Àngel Torreglosa

COL-LABORADORS

Josep Bel
Joan Tafalla
Toni Marcó
Enric Mompó

CORRECCIÓ

Maica Delatorre
Marga Nebot

FOTOGRAFIA

Júlia Miró
Raúl Gómez
Eva Colom

**MAQUETACIÓ
I DISSENY**

Sergi San Julián

IMPRESSIÓ

El Foli Verd, SCCL
Carrer Llibertat 37, Baixos
08012 Barcelona

Aquesta revista està escrita i finançada per treballadors/es i és dirigida als/les treballadors/es, com a eina per compartir i discutir sobre l'experiència de lluita, les victòries, les derrotes i les nostres conclusions, amb l'objectiu d'unir i enfortir el conjunt del moviment obrer.

Tot i que la llengua vehicular de la revista L'Acció és el català, el grup d'edició ha decidit mantenir l'idioma original en què han estat escrits els articles

Reconeixement - No Comercial -
Compartir Igual (by-nc-sa)
Aquesta llicència no permet l'ús
comercial de l'obra original ni de
les possibles obres derivades.
A més, la distribució d'aquestes
obres derivades s'ha de fer amb
una llicència igual a la que
regula l'obra original.

Editorial

Amb tota la força i el caliu que ens ha donat l'assemblea de delegadxs, us presentem un nou exemplar del butlletí L'Acció.

El món canviant del treball, els nous desafiaments socials i econòmics, la transformació de la militància, i la necessitat de prendre consciència que "la frustració personal, la indiferència, el fatalisme de la impotència o, pitjor encara, la culpabilització cap als que són diferents o tenen encara menys que nosaltres" ens obliga a desenvolupar encara més la capacitat d'adaptar-nos, d'entendre els canvis i de ser flexibles per a ser útils.

El sindicat que estem fent créixer ha de ser inclusiu i per això cal pensar què fem amb els i les treballadores de la "gig economy" (com els conductors d'Uber, repartidors, freelance, etc.), cada cop més precaritzades i no organitzades, no sindicades la majoria. Ens diuen que les feines són flexibles, però el que són és cada cop més temporals, inestables, variables, disperses i sense garanties socials. Així són els llocs laborals que ofereixen les empreses. La precarització ens envolta i obliga a estar a l'avantguarda de la lluita per l'estabilitat laboral, la millora de les condicions i l'exigència de drets, sovint ignorats.

D'altra banda, si estem a l'era de l'automatització i de la intel·ligència artificial, cal avaluar com això afecta els llocs de feina i com garantir que també a l'era digital els drets laborals s'han de respectar.

Insistim en la necessitat d'entendre el món de manera global i d'organitzar-nos amb perspectiva internacional. Llitem contra l'explotació i promovem drets universals per a tots i totes les treballadores. Ens sentim directament interpel·lades quan la producció es deslocalitza i es porta a altres països, afectant de ple els drets d'aquells treballadors i treballadores.

Des de co.bas no només defensem els drets laborals sinó també la justícia social, la igualtat de gènere, la no discriminació, el respecte als drets humans i la inclusió de grups vulnerables.

Sí, el repte actual és veure com articulem tot això i també com ens organitzem en front de les polítiques climàtiques insostenibles. Hem de dotar-nos de recursos per a garantir la capacitat constant dels i les nostres afiliades i delegades perquè no són importants només "els què" sinó també "els com". Cal fer tot això amb transparència, amb estructures democràtiques per prendre les decisions de manera col·lectiva, amb la participació activa de totes nosaltres.

Cal veure com anem entrant a les xarxes socials per aconseguir que siguin una eina per difondre missatges, crear consciència i connectar-nos entre nosaltres formant part d'una gran comunitat. Aquest és el nostre objectiu: utilitzar la digitalització per a aconseguir més participació.

Ens suposa tot un repte trobar l'equilibri en aquest món canviant, ser prou flexibles com demana l'època actual, però sense perdre el nord i sense caure en els paranyes de la modernitat que ens vol soles i que està construint a poc a poc "un marc mental individualista que ens deixa aïllats i ens fa perdre la perspectiva global, desconfiant de la capacitat d'organització i lluita col·lectiva (i solidària) que és l'eina principal per fer-nos valer".

Com que no som actors que puguem incidir dins les polítiques públiques neoliberals, ni a les reformes laborals, ens toca jugar un altre paper davant l'exigència d'un salari digne, la defensa de les pensions públiques, la bretxa salarial de gènere, les lleis que ens limiten les capacitats i que criminalitzen les vagues...; ens toca lluitar braç a braç pel dret a l'habitatge, pel reconeixement de la igualtat de drets per a les persones que han migrat, etc.

Per tot això, som presents a l'Obrera o al Tres Voltes Rebel, articulant barri i transformant en realitat el desig d'unitat; fent, avui com ahir, unitat contra el feixisme, el capital i el neoliberalisme, i en la defensa, també, dels serveis públics, de la pau i la no-violència i dels pobles oprimits.

TAULA RODONA

La importancia de las cajas de resistencia

Cuando los empresarios no hacen caso de nuestras reivindicaciones y responden con indiferencia a las concentraciones, a los pliegos de recogidas de firmas, a las manifestaciones, etc., debemos considerar la huelga como legítima y necesaria.

Pero, si además queremos que esta sea verdaderamente eficaz, la huelga debe cumplir con su fin, que no es otro que parar la producción o servicios que generen los beneficios de los empresarios o accionistas.

Una vez tomada la decisión, debemos planificar minuciosamente cómo y cuándo realizar la huelga y como infligir el daño suficiente para doblegar el egoísmo de la patronal. Esa debe ser la tarea más importante. La mayoría de las luchas que se planifican de forma sostenida en el tiempo son las más exitosas, ya que los empresarios siempre tienen todo preparado para hacer fracasar las huelgas testimoniales de un día o dos.

La vulneración del derecho de huelga es otra de las armas con que la patronal tratará de boicotear y hacer fracasar la huelga. Los empresarios no temen ser condenados por sustituir a las y los huelguistas por otros trabajadores o trabajadoras de subcontratas o de otras provincias, para así seguir manteniendo la producción. Lo vimos en las huelgas de Movistar, en Panrico, y en muchas más de los últimos años. Otro obstáculo que debemos enfrentar son los abusivos servicios mínimos que se decretan en aquellos sectores en que son obligatorios: salud, residencias, atención a las personas, limpieza, etc.

Por ello, cuando la mayoría de las personas necesitamos luchar por mejorar las condiciones de trabajo, debemos partir explorando el conocimiento acumulado en otras experiencias históricas exitosas, y estas nos demuestran que para acometer la lucha con garantías es necesario contar con una comunidad de apoyo, de ayuda mutua, pero, sobre todo, disponer de una caja de resistencia.

La caja de resistencia es una herramienta clave en la lucha sindical, pues permite sostener huelgas, movilizaciones y acciones prolongadas sin que las dificultades económicas desmovilicen a las trabajadoras/res. Su fortalecimiento, mediante la solidaridad activa de la clase trabajadora y el apoyo de los movimientos sociales, es una prioridad en toda huelga que sea digna de recibir ese nombre.

Nuestro sindicato así lo cree y, por ello, acordamos en nuestro último congreso empezar el proceso de debate sobre la cuestión de las cajas de resistencias. Un debate que debe ser claro, al igual que el debate sobre los límites de las finanzas sindicales.

Un primer debate que realizar es el del código ético o reglamento de una caja de resistencia, pero la complejidad de las preguntas que nos debemos formular previamente hace que en muchas ocasiones las discusiones no avancen y se estanquen.

“La caja de resistencia es una herramienta clave en la lucha sindical, pues permite sostener huelgas, movilizaciones y acciones prolongadas sin que las dificultades económicas desmovilicen a las trabajadoras/res”

El dinero de una caja de resistencia que garantice, por ejemplo, 50€ al día para todo huelguista, ¿debe hacerlo desde el primer día? ¿Basta con la solicitud a la caja o debe demostrarse previamente una lucha sostenida y con una participación mayoritaria de la afiliación de esa empresa o sector? ¿Deben realizarse diferencias en función del número de hijos o con los que no los tienen?

Otras discusiones son sobre las propiedades que tiene el huelguista, o del salario de la pareja, o si están en paro todos los miembros de la unidad familiar, etc. Con lo que los debates acaban convirtiéndose en una especie de debate fiscal. Por eso, lo más sencillo es ayudar igual a todas las personas.

Lo que parece claro es que no deben hacerse diferencias por la categoría de la persona en huelga o por la localidad donde viva cada uno.

El otro debate importante es sobre las finanzas del sindicato.

Ejemplo: Sindicato sectorial con 2000 personas afiliadas. Hacen huelga durante 15 días, 50 afiliadas de una empresa de 150 personas. 50€ al día por 50 afiliadas por 15 días hacen necesarios 37.200€ de la caja de resistencia, para apoyar esa huelga.

Con una cuota de 10€ mensuales x 2000 afiliadas se obtienen 20.000€ al mes. No se puede dedicar a la caja de resistencia todos los recursos del sindicato durante meses, ni atender otras cosas como pagar abogados, locales, etc., ni se debe enfrentar a unos con otros, en el caso de que otras secciones sindicales pidan también a la caja de resistencia. Es un tema para debatir colectivamente, como corresponde a un movimiento obrero maduro y democrático. Por ello, queremos impulsar este debate y apostar por el apoyo mutuo en las luchas futuras, preparando entre todas y todos la caja de resistencia y su reglamento.

Desde la Coordinadora de Catalunya, con este escrito, queremos abrir el debate a toda la afiliación con la intención de recoger ideas y aportaciones que nos permitan realizar una propuesta a discutir en las próximas asambleas.

Entrevista a Araceli García

Memoria viva del sindicalismo y del movimiento obrero

Desde el Área de Comunicación queremos recoger la experiencia de las mujeres dentro de la organización. No podemos desaprovechar la oportunidad de hablar con aquellas que han dejado huella en nuestra historia colectiva, en la historia del sindicalismo, y hoy lo hacemos con Araceli García Urbano.

A Araceli hay que conocerla y hay que escucharla porque, a pesar de sus 77 años y estar delicada de salud, transmite una fuerza, una potencia y un entusiasmo que se contagia rápidamente.

Su inquietud se manifestó ya desde muy joven cuando con 13 años empezó a trabajar. “Tres amigas fuimos a pedir trabajo a colchones Flex. A mis amigas las cogieron, pero a mí no, por no tener los 14 años como ellas”. Para otra muchacha allí se habría acabado la incursión, pero no para Araceli. Mandó a llamar al jefe y qué le diría, que acabó admitiéndola. Ese fue su primer trabajo asalariada y sin asegurar y su primera reivindicación y sin estar organizada.

Hija de una familia humilde, pronto se convirtió en el sustento de la casa. Araceli fue creciendo y empezó su despertar, a exigir respeto y a trabajar de manera impecable para que nadie la callara en sus reivindicaciones. Necesitaba ganar más dinero, así que empezó a añadir horas de trabajo haciendo maletas de cartón: daba brillo, tintaba y marcaba. El jefe le ofreció quedarse y lo hizo con un buen salario fruto de sus habilidades negociadoras. “Trabajábamos mucho, pero nos trataba muy bien. Como era justo”, nos cuenta.

Araceli se casa, tiene un embarazo complicado y deja el trabajo, pero por poco tiempo. A los nueve meses empieza a limpiar casas para liberar a su madre de ese trabajo. “Así empecé hasta que en una reunión del partido se habló de las cooperativas y pensé en hacer una para entrar en la limpieza de las escuelas”. Y la montaron (1981), y entraron en las escuelas y lamentablemente perdieron la siguiente contrata por la mala gestión y por los problemas con las socias de la cooperativa. Se fueron desarrollando estructuras jerárquicas que nada tenían que ver con su manera de entender el trabajo, “querían que yo controlara el trabajo de las demás” recuerda y no solo eso, sino que no aplicaban en la cooperativa las reivindicaciones sindicales ni sociales que estaban en la calle.

Nuestra compañera fue delegada sin nombrar y acabó presentando candidatura por CCOO y ganaron por mayoría. “Pasamos de ser las mujeres de la limpieza a las que trataban con desprecio a conseguir ser parte de los centros educativos”. Esa fue su reivindicación siempre que se las tratara con respeto, y las mujeres fueron cogiendo confianza.

Araceli continuó haciendo uso de sus dotes negociadoras y empezó a tener reuniones con el AMPA, a buscar alianzas frente a objetivos comunes; solo manteniendo el personal la correcta limpieza de los centros estaría asegurada. Hicieron muy buen trabajo sindical, llegando a participar incluso en los ayuntamientos en los pliegos de condiciones.

Hicieron varios encierros en un colegio, pidiendo las 35 horas semanales (tenían ya la experiencia de la Motor ibérica) Al principio les decían que era un disparate, “pero fuimos las primeras en conseguirlo”, relata orgullosa.

Ser mujer y sindicalista suponía todo un desafío. En un terreno históricamente dominado por hombres, había que cuadrarse. “Tu marido es tu marido y no trabaja aquí” les decía Araceli a las compañeras. “tus derechos los has de defender tú”. Nunca le importó el esfuerzo dice, “no me importaba salir de casa a las cuatro de la mañana y dejar la olla puesta porque había que dejar cubiertas las necesidades de la casa y de los hijos” porque, aunque la familia veía bien que estuviera en el movimiento, no podía olvidar que tenía otras obligaciones.

Socialmente, frente a sus compañeros de organización, también era difícil ser mujer. Intentaban convencerla de que abandonara el encierro, aunque ella siempre respondió que “la decisión la tomaba la asamblea”. Poco a poco se fue significando, “yo no tengo formación académica alguna, pero a mi manera lo fui manejando bien” y eso despertó celos y envidias políticas que le complicaron la vida. Araceli, nunca se ha callado, increpó también a compañeros que en las asambleas apoyaban la lucha pero que por detrás lloraban a sus mujeres porque se sentían muy solos y les pedían que dejaran el encierro. “Compañeros- les dijo- me da vergüenza oírlos cuando tenéis a las mujeres con el corazón en un puño.

Me tocó mostrarme siempre más fuerte de lo que era, nunca he mostrado debilidad y eso tiene un coste, que ahora estoy pagando" se lamenta.

"A partir de esas luchas se despertaron muchas conciencias -valora- muchos hombres aceptaron que las mujeres tenían otro papel"

Analiza que no se ha avanzado tanto como se dice o como se cree, que los compañeros siguen teniendo un discurso en la calle, en el partido, en las asambleas, pero que luego en sus casas "ejercen de dueño y señor".

Para Araceli el respeto es importante, lo pone siempre en el centro. Se ganaron también el respeto de la empresa (Fomento) que hasta el momento las había infravalorado. Recuerda como "el abogado Carmona de Fomento trató de cargarse el movimiento y me decía "fomento tiene dinero "y yo le respondía "pues yo con mi fuerza tiro muros".

Le preguntamos si alguna vez pensó en tirar la toalla o que nada de todo esto servía y la respuesta inmediata es que no, que siempre estuvo muy motivada y que se crecía en cada conflicto. Explica que nunca ha temido a las reacciones de los empresarios, pero que sí que le han hecho daño los posicionamientos o abandonos de algunos compañeros.

Finalmente, le pedimos un mensaje para que las trabajadoras se involucren en la lucha por la defensa de los dere-

chos laborales, una enseñanza que quiera transmitir.

Nos responde que tienen que estar convencidas si quieren involucrarse, porque esto "es una carrera de fondo y el objetivo no se logra en un día", pero que deja muy buenos sabores de boca. "Se ha conseguido mucho -dice- aunque ahora toca mantenerlo".

Explica también en qué fallamos, y qué debemos revertir, que las ganas de hacer comités, supuso sumar personas que no hacían honor al sindicato ni al sindicalismo." La pena sindical es pensar que las horas sindicales son lo importante para hacer lo que quieran". "Esto hay que sentirlo, son muchas horas invertidas y mucho esfuerzo a dedicar".

Ella dice que en sus días de delegada sindical le tocó "fiscalizar", "aquí se viene a perder, no a ganar" y "mientras haya gente sin trabajo nosotras no vamos a hacer horas extras". Yo diría que lo que hizo fue velar con honradez y responsabilidad por los valores del sindicato. "La empresa me ofreció cosas y no acepté nada" -continúa- "yo quería transformar nuestras condiciones laborales y a mí nunca me iban a pillar en un renuncio".

Dar voz a Araceli es el legado y la enseñanza que queremos dejar a las nuevas generaciones, a la vez que le manifestamos todo nuestro reconocimiento y agradecimiento.

TAULA RODONA El català a les empreses

Malgrat que les estadístiques indiquen que hi ha un creixement significatiu de l'ús del català a les empreses del país, cal analitzar algunes qüestions per saber realment quina és la situació real.

Si bé es cert que el català s'utilitza de manera habitual en moltes de les petites empreses, l'ús a les empreses mitjanes encara és molt baix, per no parlar de la realitat a les grans empreses i multinacionals que són les que disposen de més personal treballant, gaudeixen de més clients, interactuen freqüentment amb altres empreses i ocupen els espais publicitaris de tota mena.

És de les grans empreses de les que vull parlar més detingudament. Amb uns quants exemples veurem clar que manca quantitat i també qualitat, i que realment, sense tenir en compte algunes excepcions, l'interès per utilitzar la llengua catalana no va més enllà de complir amb les lleis, o més bé de fer veure que es compleixen.

Explicaré la meua experiència dins d'una empresa multinacional, Telefónica. A finals dels anys 70 i als 80 l'empresa s'esforça a adaptar-se a la realitat de Catalunya i facilita cursos de català per poder atendre els clients que l'utilitzen. És conscient i sensible a la situació i es fan traduccions de tots els documents; hi ha assessorament intern per a la correcció de textos en català i directori de l'empresa està en bilingüe. Fora de les empreses s'impulsa també la normalització de l'ús del català i els anuncis que es fan als mitjans catalans com a TV3 són en català. Als anys 90, Telefónica, seguint les normatives del Govern, comença l'enviament de la facturació en català per defecte, si bé, és clar, existeix la versió en caste-

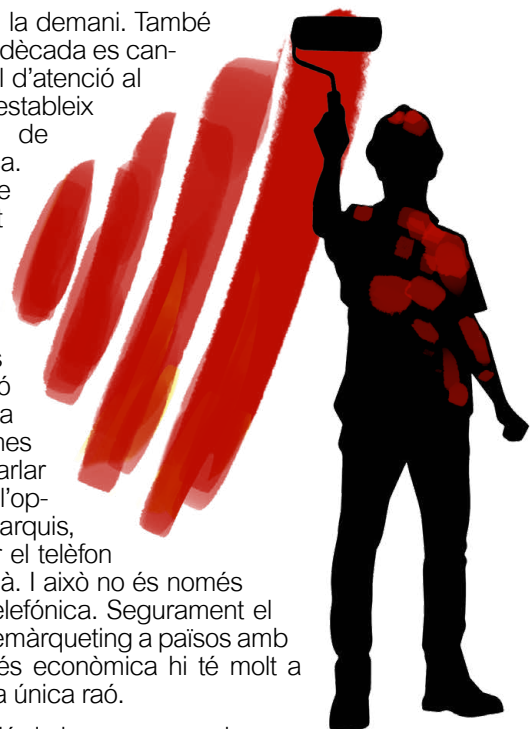
llà per a qui la demani. També en aquesta dècada es canvia el model d'atenció al client i s'estableix l'exclusivitat de

l'atenció telefònica.

Una atenció que permet copsar molt fàcilment com és de difícil ser atès en català. Malgrat el que indiquen els contestadors telefònics d'atenció comercial, no hi ha al darrere persones preparades per parlar en català. Marquis l'opció d'idioma que marquis, acostuma a agafar el telèfon algú parlant castellà. I això no és només un problema de Telefónica. Segurament el fet d'exportar el telemàrqueting a països amb mà d'obra molt més econòmica hi té molt a veure, però no és la única raó.

Així que la promoció de les empreses, la propaganda que fan de tenir en compte el català a les pàgines web, anuncis, atenció, etcètera, és, en la majoria de casos, una simple acció de màrqueting: pura façana.

Gran part dels anuncis en català es fan només per quedar bé i posicionar-se davant de tothom i de l'Administració catalana com a empreses que tenen en compte la singularitat dels clients de Catalunya.

Però si parlem de qualitat, la situació és encara més decebedora; tenim més problemes ara que abans. Als anys 80-90 quan una empresa fa un anunci de televisió o un cartell publicitari sol·licita assessorament lingüístic a l'Administració, però ara ni tan sols tenen un assessor intern. Confien en programes de traducció poc fiables, en la intel·ligència artificial o en algun company que estueja a la Costa Brava. Resultat: una llengua farcida d'incorreccions i calcs del castellà. I encara busquen que se'ls reconegui l'esforç i volen que els donem les gràcies per utilitzar el català.

És que aquestes microempreses, multinacionals, no fan estudis sobre com ser propers als clients, com guanyar-s'hi la

confiança, com fidelitzar-los, ...? Llavors perquè es menysprea tant l'ús del català?

I jo em pregunto, com es fan les estadístiques? Quines són les dades que els interessa remarcar i per què? Que les empreses privades no siguin sensibles a les necessitats dels clients pot ser un error comercial; que l'Administració Pública no ho sigui, és un problema a denunciar i corregir.

I nosaltres, com a sindicat, som sensibles a la realitat del català? Reflexionem-hi i en parlem al proper número de la revista

Convocatòries

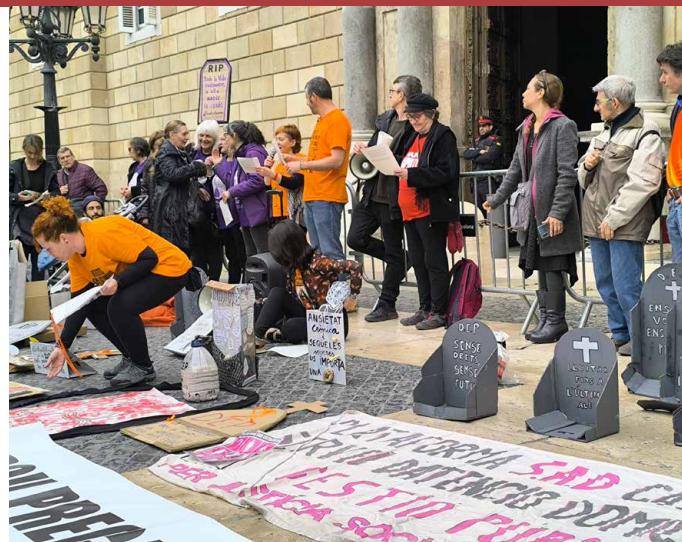
Concentració del 18 de febrer del sector d'atenció social, les cuidadores de familiars i les usuàries

Aquest 18 de febrer 12 plataformes que integrem professionals de l'atenció social, associacions de mares i cuidadores, usuaris i usuàries ens hem mobilitzat davant del Govern de la Generalitat per exigir el reconeixement de les cures i les millores de les condicions laborals de les professionals dels serveis públics externalitzats que cada vegada estan més precaritzats.

Les plataformes participants, Acció Social Catalunya, Sector Social Barcelona, Acció Social del Camp, Precarietat Laboral Sector Discapacitat de Catalunya, Els Estels Silenciats, Dignitat SIE'S, Sindicat SAD, Associació de Cuidador/es, Sindicat de Mares i Germanes, Municipalitzem, Plataforma d'Atenció Domiciliària de Catalunya i Sindihogar Sindillar denunciem com en les últimes dècades les polítiques d'externalització dels serveis públics han provocat un empitjorament de les condicions laborals de les treballadores dels diversos sectors, les quals, tot i que som un sector essencial i treballem per l'administració no disposem de les mateixes condicions que els i les treballadores del sector públic. És per això que exigim l'equiparació salarial de les treballadores del sector social amb les del sector públic!

Els i les usuàries dels serveis d'atenció social són gent gran, joventut precaritzada, infància i adolescència en risc d'exclusió social, persones sense llar, persones amb discapacitats, dones que pateixen violència masclista, en definitiva, els sectors de la classe treballadora que necessiten més acompanyament dels serveis públics. No és casualitat que les condicions de les treballadores dels diversos sectors que integren aquestes feines es precaritzin. Les cures són les tasques que menys importen al sistema capitalista, tot i que són l'eix central de la vida, sense cura no hi ha vida.

Celebrem que els sectors d'atenció social, les cuidadores familiars i les usuàries treballin plegades per unificar les lluites, ja que juntes som més fortes. Un altre eix important de la lluita és l'equiparació i la dignificació del sector, s'han detectat fins a 19 convenis diferents la diferència salarial que pot existir pel mateix lloc de treball entre diferents convenis col·lectius, planteja preguntes importants sobre l'equitat laboral i la justícia salarial. Per això és crucial apropar també als i les companyes del conveni del lleure i de tots els sectors que avui són víctimes de les polítiques que converteixen els serveis públics en negoci, a costa de treballadores i usuàries, és a dir es fan beneficis de la pobresa i la vulnerabilitat. Les nos-

tres feines són indispensables, no a l'externalització!

A més de l'exposat les treballadores del sector social, mares cuidadores i usuàries reivindiquem:

- La unificació de les taules salarials.
- El control estricte de les empreses i entitats que gestionen serveis públics.
- Acabar amb la precarització i l'externalització massiva.
- Respecte al dret a vaga.
- Polítiques valentes d'habitatge, perquè hi hagi justícia social.
- La situació de les cuidadores Familiars que sovint hem de deixar les nostres feines per passar a tenir cura dels nostres familiars dependents les 24 h.
- El reconeixement social i laboral.
- Formació, perquè no naixem preparades ni ningú ens ensenya
- No volem sentir més la frase. I TU COM ESTÀS? Importa a algú?
- No volem que, a costa nostra, es posin més medalles amb diades, xerrades, discursos.

Apostem per un sector d'atenció social unit en la lluita per aconseguir que els poders públics ens prenguin seriosament, ja que, si nosaltres parem s'aturen les cures.

Lluites

Grupo NAVEC, o dues maneres d'explicar la mateixa història

El Grupo NAVEC Servicios Industriales S.L., dedicat a l'enginyeria, fabricació, muntatge i manteniment de plantes industrials, va presentar un ERO d'extinció, o sigui, de liquidació de l'empresa, de tancament de persiana.

NAVEC és una d'aquestes empreses sense béns immobles, no tenen res, tot llogat o, com es diu ara, en renting, leasing ... És una empresa de serveis que depèn del compliment dels seus contractes i, també com és molt actual, la majoria del capital és de fons d'inversió.

Podem llegir molts articles de premsa sobre el que va passar: la qüestió econòmica, la distribució de les unitats de negoci, com el jutjat va portar el cas, qui va fer l'administració concursal, o fins i tot en un article d'As-túries l'opinió de CC.OO i UGT.

Una notícia més d'economia si no fos perquè aquesta només és una part de la història. Del que no es parla és dels treballadors i de les treballadores, de com es van organitzar per fer front a l'ERO, de la importància de l'organització de la classe treballadora.

I és que a Tarragona el Comitè d'empresa és majoritàriament de **co.bas** i això ha marcat una gran diferència. Gràcies a l'acció sindical de **co.bas** s'ha aconseguit transformar un ERO d'extinció en una subrogació. Això expressat només en vuit 8 paraules suposa aconseguir la divisió de l'empresa en contractes i posar-los a subhasta per separat; no despatxar la plantilla per tornar a contractar-la en pitjors condicions, amb pèrdua de l'antiguitat, per exemple; suposa el reconeixement del Comitè d'empresa actual de NAVEC i no absorbir-lo a

través d'eleccions parcials. Però el més important és que han estat les assemblees de treballadors/res les que han pres totes les decisions del procés de lluita.

Aquest article vol posar l'accent en això que no veiem a cap diari: com l'organització de la classe obrera sí que serveix per arreglar els problemes que tenim, problemes que no generem però que patim. La plantilla ha treballat sempre amb la professionalitat que s'exigeix, ha complert amb la seva part, però generar o no riquesa depèn de com es dirigeix, més enllà dels factors purament laborals. És la Direcció la que posa en perill l'estabilitat dels llocs de treball i, per tant, l'estabilitat econòmica d'un munt de famílies.

Però, això tampoc és el final, ni tan sols un descans. No ens enganyem. L'empresa que ha adquirit aquesta unitat de negoci ja porta un seguit de denúncies laborals, així que, com ja s'ha demostrat, fa falta un sindicat com **co.bas** i una afiliació com la de **co.bas** per poder assegurar-nos treball digne i que no ens neuguin els nostres drets.

Moviments Socials

L'Obrera, un Centre Social Okupat al servei de la lluita i el sindicalisme alternatiu

L'Obrera és un centre social okupat al Sud de la ciutat de Sabadell. La primera okupació es va fer l'1 de Maig de 2015, en ple auge de les lluites i de les reivindicacions de classe a Catalunya i a tot l'Estat espanyol. Amb la força de la manifestació de Sabadell es va okupar un local a l'Avinguda Barberà. Aquell local era propietat d'un banc i havia sigut un concessionari, havia allotjat un prostíbul i feia 15 anys que estava abandonat. Els que van okupar-lo eren només un grup de joves que volien lluitar i organitzar-se, sense cap partit polític al darrere però amb el suport de moltes organitzacions d'esquerra i de classe de la ciutat. Aquella Obrera es va convertir en tot un lloc clau per a la lluita social però també per a la cultura i l'oci a Sabadell. Es

va crear el gimnàs popular "Rukeli" on es feien arts marcials, un espai de dansa, un hort popular, una escola gratuïta de classes d'idiomes que es deia La Madrasseta, on s'ensenyava àrab, català, castellà, anglès i moltes més llengües. A part, s'hi van dur a terme moltes més activitats com exposicions d'arts, torneigs de videojocs, vetllades populars, etc. Però potser una de les coses més interessants que s'hi feia eren assemblees de tot tipus. Des de les assemblees de com gestionar la pròpia Obrera, fins a assemblees particulars de col·lectius, entre ells el sindicat **co.bas**. L'Obrera no només aposta per la lluita social sinó pel sindicalisme alternatiu, independent de l'Estat, per defensar tant els drets laborals com els drets socials de la classe treballadora.

A l'Obrera es concep que el dret a l'habitatge, per exemple, és indestruïble de la reducció de la jornada laboral, de les condicions dignes del treball assalariat, o del dret a baixa laboral per maternitat. A l'Obrera es considera que a "igual treball, igual salari", que les persones transsexuals tenen dret a decidir sobre elles mateixes i que les persones que migren tenen els mateixos drets que les que no migren. Es concep que lluitar perquè pugin el salari a una empresa és tant important com reivindicar que les dones no siguin discriminades a la feina, ni al carrer ni a la llar, o que les nacions oprimides tinguin dret a l'autodeterminació. És per tot això que **co.bas** hi participa i que l'Obrera rep amb els braços oberts a **co.bas**. De fet, **co.bas Vallès** fa assemblees

periòdiques i reunions a l'Obrera en espera de tenir un local i ha participat formalment a les mobilitzacions que el centre social ha convocat. Quan un sindicat alternatiu i de lluita s'organitza, l'Obrera sempre està disposada a donar un cop de mà, i quan un centre social fa activitats, tot **co.bas** ha de saber-ho i participar-hi. Construir la solidaritat de classe també és participar en espais de lluita, ja sigui en una festa o en convocatòria d'adequació de l'espai, una vetllada d'arts marcial o una xerrada sobre Palestina.

Ara, però, parlem en present perquè la nova Obrera es va okupar novembre passat i les activitats i vida quotidiana s'estan tornant a reactivar. Al local del Carrer Lope de Vega 16, propietat d'un gran tenidor de Sabadell, estem tornant a donar vida a un espai que portava més de 10 anys abandonat. No només hem adequat l'espai, sinó que s'hi estan reactivant totes les activitats que es feien a l'anterior local de l'Avinguda Barberà abans que ens desallotgessin. Tant si es vol venir a gaudir de l'espai com si es vol donar un cop de mà a les jornades de treball, l'Obrera està oberta a totes aquelles persones que creuen que un món millor és possible i que estiguin disposades a lluitar.

Visca el sindicalisme alternatiu, visca Co.Bas i visca l'Obrera!

Entrevista a Jesús Girón

Coordinador del Sector Servicios de co.bas Catalunya

El sector servicios de nuestro sindicato agrupa a diferentes colectivos que trabajan para la administración pública. En los últimos años ha acumulado una cantidad considerable de conflictos y luchas para hacer frente a unas problemáticas que, si bien tienen formas diferentes, suelen tener causas comunes.

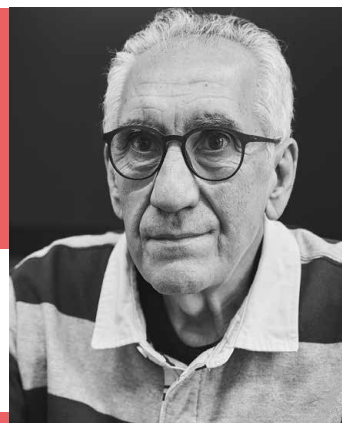
Entrevistamos a nuestro compañero Jesús Girón, coordinador del sector servicios de **co.bas Catalunya**, para conocer más de cerca los motivos de esta situación.

¿A qué se debe esta conflictividad laboral que sufre el sector?

Esta conflictividad se debe a la situación altamente precarizada que soportan los trabajadores y las trabajadoras de servicios tan fundamentales como el SAD, la limpieza viaria, la de edificios municipales, o la recogida de residuos urbanos, donde tenemos una importante representatividad en Catalunya. Las contrataciones temporales, los contratos a tiempo parcial y los bajos salarios, son los problemas más habituales en este sector. De hecho, más del 80 % de los salarios que antes superaban el salario mínimo interprofesional, en la actualidad, con los últimos incrementos de este, han acabado igualándose.

Uno de los colectivos que más huelgas ha convocado recientemente ha sido el de la recogida de basura ¿Puedes hablarnos de los motivos?

El sector de la recogida de basuras ha sido siempre un sector muy combativo desde sus orígenes. Ya cuando se firmó el primer convenio de la ciudad de Barcelona,

durante los primeros años de la transición, las autoridades administrativas tuvieron que recurrir a la militarización del servicio para tratar de derrotar las huelgas y la organización de los trabajadores. Parte de esa memoria se ha mantenido en el sector hasta no hace muchos años. En la actualidad siguen los conflictos, porque existen una gran disparidad de salarios entre un mismo servicio en función del municipio y discriminaciones salariales incluso en el mismo municipio por servicios similares.

Hay poblaciones que todavía en la actualidad no tienen convenio y otras que han conseguido salarios dignos y condiciones dignas a base de muchas luchas y huelgas. Unas condiciones que constantemente se han de estar peleando cada vez que el servicio sale a concurso y una nueva empresa se hace cargo del servicio.

¿De estas huelgas cuáles han sido las más importantes?

Recuerdo especialmente la de Cadaqués por solidaridad: el Ayuntamiento intentó el despido de tres trabajadores magrebíes de la plantilla y para impedirlo se hizo una huelga en toda la provincia que al final consiguió pararlos. También la huelga de Figueras, donde, después de semanas de huelga y de conflicto, conseguimos que el Ayuntamiento, la misma noche de Nochebuena a las cuatro de la mañana, firmara acuerdo de convenio que unía tres actividades: alumbrado, jardinería y residuos, en un solo marco al que dimos el nombre convenio-ciudad.

dad. Un convenio que no quiso publicar y demandó la Generalitat de Catalunya. Esta demanda tenía la intención de mantener la separación de convenios y la división de colectivos apoyándose en un viejo marco de las ordenanzas franquistas para evitar un convenio que nos hacía mucho más fuertes. Todavía no ha habido sentencia definitiva por lo que el Ayuntamiento ha subrogado al 40 % de la plantilla para mantener la división.

Estas son dos de las más simbólicas de una lucha global. Un elemento muy importante y común en todas las peleas y todas las conquistas que hemos conseguido ha sido dar la batalla por igualar los salarios, manteniendo el viejo lema de a igual trabajo, igual salario, igual categoría y además incluir una cláusula que, en plan irónico, llamamos «el quitamiedos». Dicha cláusula consiste en que en el caso de despido improcedente –al igual que los delegados sindicales–, el trabajador o la trabajadora tengan la opción de elección entre readmisión o indemnización. Hasta el día de hoy, en el sector de la limpieza hemos firmado más de 12 convenios en Catalunya donde está incluida la mencionada cláusula. En el resto de España no existe y en la inmensa mayoría de los convenios del resto de sectores tampoco. Excepto co.bas, ninguna organización sindical defiende esta reivindicación en las negociaciones colectivas.

¿Cómo se entiende que servicios esenciales para la sociedad y obligatorios para la administración lo gestionen empresas privadas?

La externalización del servicio de limpieza de los ayuntamientos ha sido una constante histórica, como ejemplo podemos citar el caso de Barcelona donde desde 1915 hasta hoy la misma empresa –primero como Fomento de Obras y Construcciones (FOCSA) y en la actualidad como Fomento de Construcciones y Contratas (FCC)– gestiona ininterrumpidamente la recogida de residuos en Barcelona y la limpieza viaria.

El argumento siempre ha sido el mismo, el de dar mayor profesionalidad y calidad al servicio, admitiendo la incapacidad de los ayuntamientos para gestionarlos. Nadie se preocupó de formar a los técnicos en los ayuntamientos que se contrataban para esto. Era más fácil ceder la prestación del servicio a estas multinacionales o empresas nacionales, a la vez que así también externalizaban los conflictos con las plantillas cuando estas reivindicaban mejoras salariales y mejores condiciones.

La precarización a la que someten estas empresas a sus plantillas es enorme. No negocian, por lo que se ha complicado muchísimo firmar buenos convenios de empresa. En el caso de las empresas que son 100 % capital municipal aplican dos normas: el Estatuto de los trabajadores en su versión más restrictiva y las directivas europeas que regulan el gasto público.

El Estatuto, sobre todo, limita mucho el tema económico. Cuando el Gobierno dice sube el 2%, aunque el IPC haya subido el 4%, a los trabajadores se les sube el 2% y no les dejan casi maniobra para negociar sus condiciones salariales. En la práctica, los ayuntamientos no tienen capacidad de negociar incrementos salariales y las empresas privadas no quieren dar unos incrementos salariales, ni mejorar las condiciones, porque tiene un coste que ellos no quieren asumir y que la administración no puede dar por ley, dejando casi sin margen para la negociación colectiva, por lo que el conflicto en la mayoría de los casos está servido.

¿Quién hay detrás de todas estas empresas que hoy se han hecho con la totalidad de los servicios?

La mayoría de empresas que hoy gestionan estos servicios

están en manos de capital financiero de las empresas del IBEX 35: FCC, Valoriza, Urbaser, PreZero, OHL, Cespa, Onix, muchas de ellas multinacionales de capital extranjero, pero esto ya no tiene importancia. Constantemente cambian de nombre, se fusionan o son absorbidas, mientras compiten a la baja en salarios para hacerse con la contratación de los servicios esenciales para la ciudadanía.

Para terminar ¿qué papel ha jugado en todas estas luchas la importante presencia de trabajadores y trabajadoras emigrantes dentro de este sector?

La emigración, hay que recordar, no es un fenómeno nuevo, tiene un componente histórico. En los años sesenta y setenta hubo una gran emigración hacia Catalunya de las personas procedente de campo que huían del hambre y la miseria que se vivía en la España franquista. Eran los años del desarrollismo y en Catalunya abundaba el trabajo, mal pagado y en condiciones no muy buenas, pero trabajo, al fin y al cabo. Estos trabajadores venían buscando mejor calidad de vida. La limpieza y la recogida de basura no era un sitio donde se exigiera una formación profesional, por lo que muchos se incorporaron a trabajar en dicho sector, que dicho sea de paso siempre ha sido despreciado por la sociedad.

Hoy vivimos unas circunstancias parecidas, donde muchos de los nuevos emigrantes que llegan de otros países se han incorporado a estos sectores, que ahora están muy solicitados, buscando lo mismo que buscaban la emigración interna de los años setenta: un salario justo y unas condiciones de vida dignas. En todos estos años en el sector he aprendido una lección clara: la lucha codo con codo por la mejora de estas condiciones se ha convertido en un gran pegamento de la clase trabajadora, por encima de cualquier diferencia de origen, idioma o religión.

Toni Marcó

Esmolem les eines de classe contra els pressupostos de guerra

El president espanyol Pedro Sánchez s'ha entrevistat amb el Secretari General de l'OTAN, Mark Rutte, i li ha promès apujar el pressupost militar al 2%. Aquest visitant de la Moncloa ha declarat que cal augmentar la despesa militar tant com es pugui a tota la UE, fins i tot arribant al 5% en detriment de despeses socials, sanitat i pensions. Els governs europeus s'han adreçat al BEI (Banc Europeu d'Inversions) per demanar finançament extra per rellançar la indústria militar europea. A l'Estat espanyol, el PP proposa dues lleis a debatre en breu al Congrés dels Diputats en el mateix sentit...

No cal remenar més notícies, l'atac a les condicions de vida i treball és evident i està decidit. Ara cal pensar col·lectivament què fem i com ens organitzem com a classe treballadora per defensar-nos de les retallades i l'empobriment que suposen els plans burgesos dirigits per les institucions imperialistes i exigits per l'administració nord-americana.

Hem de rebutjar la idea que hi ha una crisi econòmica conjuntural, gairebé un accident dins d'un desenvolupament vertiginós impulsat per avenços tecnològics i que ara es veu frenat per enfrontaments militars o geopolítics. Això és tan sols l'aparença, la notícia puntual desconnectada de les raons estructurals de decadència del sistema. El capital no és capaç de resoldre la crisi, però sí de pensar i planificar a llarg termini per carregar-la tant com pugui sobre el poble treballador. I per avançar en aquest propòsit ens ha imposat una guerra cognitiva, un marc mental individualista que ens deixa aïllats i ens fa perdre la perspectiva global, desconfiant de la capacitat d'organització i lluita col·lectiva (i solidària) que és l'eina principal per fer-nos valer com a treballadors/es.

La divisió sindical, les dificultats per fer la unitat i per engegar mobilitzacions venen també afavorides per aquest atac del pensament dominant del que no és fàcil sortir. Però cal que en siguem conscients perquè l'acció i el pensament han d'anar units. Necessitem recuperar la perspectiva històrica d'una societat més justa i solidària com a objectiu, fins i tot per defensar les conquestes socials o les condicions de vida i treball.

La guerra cognitiva a la que el capital ha sotmès al poble treballador consisteix en diversos tipus d'accions:

Primer: desacreditar les idees socials, els valors col·lectius, els bens comuns i els serveis públics presentant-los sempre com endarrerits i ineficients.

Segon: procurar evitar el debat profund sobre l'arrel dels problemes i el pensament propi de les persones intervenint sobre els medis de comunicació i l'oferta d'oci per tal

d'informar de fets inconnexos i mai de les causes, quan no són simples mentides o fake news, degradar l'ensenyament relegant les matèries socials o que ensenyen a pensar (Filosofia, Història, Literatura, etc.), omplir l'oferta de tv, ràdio, cinema, els videojocs i les xarxes socials de continguts banals o que exciten les emocions i l'individualisme (sexe, violència, venjança i tòpics reaccionaris que normalitzen la família patriarcal, el militarisme, el control social a través de la religió, la lloanxa de l'èxit econòmic i de la moral depredadora empresarial, la desconfiança cap a les altres cultures i les persones racialitzades ...).

Tercer: un cop aconseguit el rentat de cervell de la majoria social amb la ideologia burgesa arriba l'hora d'emplenar el buit mental imposant les desigualtats, les retallades socials i atacs als drets democràtics i laborals que ens vindran anunciats com inevitables, sacrificis necessaris per salvar l'empresa, els comptes públics o fins i tot la "pàtria" d'una situació que mai podrem comprovar ni avaluar-ne l'abast o els motius reals. Aquestes idees deixen com a resultat la frustració personal, la indiferència, el fatalisme de la impotència o pitjor encara, la culpabilització cap als que són diferents o tenen encara menys que nosaltres.

I és ara on apareixen més clarament les contradiccions entre els diferents sectors del sistema dominant, quan el president Trump intenta governar per decret (210 ordres executives signades en un mes i sense portar una sola llei a debat al Congrés), amenaçant i extorquant aliats i adversaris sense respectar ni tractats ni institucions internacionals. Compta amb el suport d'un moviment ultra-conservador i neo-feixista que creix a Europa atacant l'anomenat "pensament únic", les idees globalistes "políticament correctes". És el que ha predominat al món els darrers trenta anys: sota normes d'igualtat abstracta (entre homes i dones) i d'inclusió formal (minories, diversitats, etc.) han mantingut el sistema "democràtic" que ha desenvolupat l'especulació i l'espoli neocolonial generant una crisi cada cop més insostenible.

És difícil respondre a una realitat tan estesa i aclaparadora des de l'acció sindical, però no hem de deixar de fer-ho a partir del mateix plantejament de les lluites. La reivindicació econòmica es concreta en mantenir el poder adquisitiu del salari directe. És un torcebraç permanent amb la patronal que s'aprofita de la inflació i de l'atomització de les relacions laborals per reduir-ne el cost. Però si ens limitem a demanar l'augment de l'IPC i que es respectin els horaris de treball anirem reculant davant dels atacs globals i desreguladors que venen.

Cal defensar el salari diferit, les pensions públiques, com a part indispensable de les retribucions, sense deixar que siguin trossejades ni individualitzades de cap manera, ja que qualsevol canvi en aquest sentit les afebleix i trenca l'equilibri del model de Seguretat Social. Els capitalistes sempre intenten rebaixar les cotitzacions patronals, igualment com pressionen per abaixar els impostos directes: tots dos representen retornar a la societat una part del que han extret de la plusvàlua del treball.

Per això, ara toca més que mai la lluita pel salari social, els pressupostos de sanitat, dependència, educació, cultura, etc. que són el gruix de la despesa de l'Estat i que avui corren perill de ser desviats a cobrir el deute públic disparat i les despeses militars incloent les inversions en indústries d'armament que reclama l'OTAN.

Les tres formes de salari són igualment importants i només es poden defensar col·lectivament des del conjunt de la classe treballadora, amb el mètode de l'auto-organització,

la democràcia obrera i la solidaritat. Això ho hem de fer canviant tant com puguem la cultura de la delegació i el recurs judicial, on tenim les de perdre, per l'acció i la mobilització popular posant al centre els interessos de la majoria social.

L'estat del "benestar" és en via de desaparèixer i la legislació laboral s'ha endurit junt amb la repressió: ara el veritable escut social tan sols pot venir de refer sistemàticament la identitat com a classe sobre la que puguem bastir un pla de lluita de conjunt.

Josep Bel

El futur del sindicalisme passa per la unitat d'acció

La derrota del pacte social és clara; s'han perdut drets i salaris en els darrers decennis. No obstant això, no es fa cap protesta massiva ni vaga general laboral des de 2014. És com si la classe treballadora no tinguéssim motius per queixar-nos.

L'ofensiva del gran capital creix amb l'augment de les ultradretes a la UE i amenaça la majoria dels drets laborals, el SMI, la pensió mínima, les lleis bàsiques com ET, LOLS, els convenis marcs, les sentències i la jurisprudència màxima, els impostos principals, etc. Sotmesos als tractats europeus i a l'arquitectura legal que el capitalisme liberal ha construït durant molts anys, no podem recuperar sobirania estatal, nacional ni municipal. És difícil, així, construir un futur per a la classe com es va demostrar a Grècia a Portugal o aquí.

Bona part de la classe treballadora no s'organitza o delega les reivindicacions en representants sense ganes i els resultats sempre són negatius per als més dèbils (fer créixer els salaris un 1% per sobre del IPC oficial no vol dir que la inflació dels aliments quedi compensada, ni molt menys la del habitatge que va més enllà de la lluita laboral i destrueix els

projectes de vida del jovent treballador) I els que practiquem un sindicalisme més combatiu creixem lentament en afiliació, hi ha encara poca militància per equilibrar la correlació de forces. Per això, repensar la construcció de la unitat d'acció és fonamental a Catalunya i a la resta de l'estat també. El marc estatal de lluita de classes és molt determinant, i sense aliances, ni a Catalunya ni a l'estat no podrem aturar l'ofensiva.

A Catalunya el sindicalisme ha canviat molt des dels anys 80. Hi ha diversitat de sigles que han sortit de grups farts del pacte social que practica CCOO-UGT. El sindicalisme alternatiu ha presentat pocs exemples d'unitat d'acció a les empreses i al carrer, però hi ha alguns importants a la Taula Sindical com les mobilitzacions en defensa de les pensions, la lluita dels interins per aconseguir fixesa ja, la defensa de l'educació pública, ... o les taules de temes com l'ecologisme i la lluita de classes. Però manquen les accions unitàries contra el greuge de patir un cost de vida superior al de moltes CCAA, no es passa a la ofensiva dient que a Catalunya el 60% del salari mig que marca la Carta Social son prop de 1600 € al mes. Tampoc exigim la revisió de la pensió mínima; ens cal una ILP on demanar que arribi a 1250 €/mes.

Cal donar més passes endavant a la Taula i altres moviments, s'han de fer més assemblees unitàries per construir plataformes reivindicatives unitàries a convenis sectorials. Cal una resposta al teatre institucional per la llei de 37,5h setmanals, i empènyer per anar cap a 4 dies laborals a la setmana i així repartir el treball, però, sobretot, cal lluitar juntes per uns serveis públics dignes i revertir totes les externalitzacions.

Hem d'acordar unitàriament les exigències a reclamar de manera urgent en temes com la transició ecològica, o impulsar el fi de treballadors/res de l'hostaleria front els brutals guanys del turisme excelsiu.

Cal dignificar tots els sectors precaritzats de cures, canviar el model de residències i dependència, posar fi a la precarietat de l'atenció domiciliària i finançar amb el 7% del PIB propi la sanitat pública catalana que està privatitzada. Cal participar i recolzar el II congrés català de la lluita per l'habitatge al febrer del 2025 a Granollers.

El poder vol que el capitalisme sembli l'únic sistema possible, els mitjans dominants i les xarxes digitals ens diran que no podem canviar les coses. Volen que pensem que quan esclata un conflicte laboral, els treballadors tenim les de perdre i amaguen que quan actuem amb unitat i determinació és el contrari, la història demostra que aconseguim avançar. A pesar del domini de la mentida, podem i hem de lluitar contra les regles neoliberals de la UE i els plans bel·licistes de l'OTAN.

La consciència o l'instint de classe ens condueix a voler la unitat en la lluita, a una cultura obrera i popular alternativa, a donar-nos suport en la solidaritat i l'interès col·lectiu en comptes d'optar per l'individualisme i el corporativisme. Però la confederació de la unitat d'acció que caldria no és un acord d'unitat acció entre les direccions de les diferents organitzacions sindicals, és un procés d'anar construint sense traves burocràtiques. Construir, a dins i fora de l'empresa, assemblees, àgores, trobades per l'acció unitària. Abandonar la comoditat sectària de parlar només amb l'afiliació del teu sindicat i fomentar els debats oberts.

Tenim molt clar que els drets que avui en dia tenim el conjunt de la classe treballadora no han sigut regalats, que el futur de les nostres vides i el de les futures generacions vindrà totalment condicionat a la nostra capacitat de mobilització i organització.

Des de **co.bas** es vol construir aquesta unitat per lluitar, no sols a Catalunya amb una Mesa Sindical ben àmplia, sinó també en altres llocs de l'estat com en els blocs combatius d'Euskadi o Madrid. Un bon exemple ha estat la Marxa de la Dignitat, que ens van permetre unir a més d'un milió de persones als carrers de tot l'estat.

Els sindicats alternatius, malgrat el nom, no serem una alternativa real per als treballadors, mentre no aquesta unitat d'acció no es vegi en la pràctica, i es consolidi des de la base. Cada sindicat per si sol no tenim els recursos, ni la força que caldrà, en els propers anys, per a oposar-nos amb eficàcia als plans del gran capital.

Aliança Obrera, Mesa Sindical, Bloc combatiu i de classe, tant se val el nom que donem aquí o a altres llocs. Tanmateix la primera condició perquè això funcioni, ha de ser que nosaltres mateixos estiguem convençuts. La Taula Sindical Catalana hauria d'anar més enllà d'organitzar la manifestació de l'1 de maig. Ha de ser un organisme viu de coordinació i suport mutu de tots els sindicats alternatius i moviments socials anticapitalistes, que ens permeti preparar un pla de lluita contra el feixisme i els plans del gran capital.

És possible que el territori, amb l'actual composició de classe tan segmentada o que treballa en xarxa, prengui més importància en tota aquesta confederació de l'acció. És necessari incorporar l'acció sindical democràtica i combativa a barris i localitats on domina empresa petita i precària.

Cal recompondre en el SXXI la consciència i la organització de classe, interpel·lar a tota la classe treballadora per impulsar mobilitzacions massives i així fer front al poder actual que ens precaritzava la vida.

Joan Tafalla
Afiliat nº 74

La solidaritat internacionalista és un deure de la classe treballadora

Segurament, l'amable lector d'aquestes ratlles ja deu saber que el nostre sindicat cobas promou una campanya de solidaritat internacionalista amb la Central de Trabajadores de Cuba (CTC). Consisteix en la recollida de materials de seguretat en el treball. Com també sap, el bloqueig del comerç, que l'imperialisme USA imposa des de fa 65 anys a Cuba, impedeix al país caribeny comerciar normalment amb la resta del món. Això té enormes conseqüències negatives per als treballadors i per al conjunt del poble cubà.

Per culpa de l'embargament, els equipaments de seguretat en el treball no responen a les necessitats dels treballadors, tant en quantitat com en qualitat. És per això que el congrés del nostre sindicat va aprovar la campanya Cooperem per a un futur segur i és per això que estem recollint material de seguretat per a enviar-lo a la CTC que els repartirà als llocs de treball.

És lícit que un treballador, afiliat o no al nostre sindicat, es preguntí que tenen a veure els problemes quotidians i la lluita que ell viu a la seva empresa amb persones tant llunyanes geogràficament com són els treballadors cubans. Fins i tot és possible que aquesta campanya li sembli quelcom llunyà a la seva experiència diària.

Comprendre és el pas previ a sentir i a fer pròpia una determinada causa. Aquest text només pretén explicar breument per quins motius un treballador català d'avui hauria d'entendre que participar activament en aquesta campanya solidària és un deure que no pot defugir. Ho faré argumentant diferents tipus de motius:

1. Els internacionalistes cubans que van venir a lluitar contra el feixisme

Els lectors més joves potser no coneguin la història que em referiré a continuació. Desgraciadament, la història dels brigadistes internacionals que vàrem venir des de tots els indrets del món a lluitar, i en molts casos a morir, en defensa del poble d'Espanya i contra el feixisme internacional no sol aparèixer als mitjans de comunicació i tampoc s'ha ensenyat a les escoles. En aquestes notes no tinc espai per a fer-ne una narració, per molt breu que sigui. Tant sols donaré algunes xifres i alguns noms, tot convidant a la lectura d'alguns textos que puguin ajudar a comprendre per què devem tant al poble cubà.

El cop d'estat feixista de 18 de juliol de 1936 trobà una resistència heroica per part dels treballadors i fou derrotat a més de la meitat del territori de la República. És per això que el feixisme internacional (Hitler i Mussolini) desfermà una guerra internacional contra els pobles d'Espanya. Res no era prou per ajudar al criminal Franco, als seus generals, a la Falange i al Requetè: armament, tropes, bombardejos salvatges contra la població civil (Gernika, la desbandà de Màlaga a Almeria, els bombardejos sobre València, Barcelona, Granollers i moltes altres ciutats de l'arc mediterrani... Els afusellaments massius i sense judici de treballadors, jornalers, la violació i humiliació de les dones republicanes (ses Roges del Molinar, per exemple) ... la massacre de la plaça de braus de Badajoz... Totes les barbaritats que el feixisme desplega per tota Europa entre 1939 i 1945, durant la segona guerra mundial foren assajades en les terres de la República Espanyola. Fou una guerra d'extermini que comptà amb la complicitat de les "democràcies": Regne Unit, França i dels USA: la política de la "no intervenció" (sic).

Seguint una crida internacional feta per la III internacional, 35.000 homes i dones de més de 80 països diferents van venir a les nostres terres i es van incorporar a les Brigades Internacionals. Altres 5.000 obrers de tot el món van lluitar per la República a d'altres unitats de l'Exèrcit Popular o de les milícies anti-feixistes. Uns 7.000 - un vint per cent de tots ells - van regar amb la seva sang generosa i internacionalista les nostres terres. Molts segueixen enterrats en tombes. Molts dels supervivents varen lluitar després a les resistències antifeixistes a França, Itàlia, Iugoslàvia, a Polònia, Txecoslovàquia, Grècia i a la resta dels territoris envaïts per la barbàrie feixista. No és gens estrany que Dolores Ibárruri el 28 de octubre de 1938, en el discurs que va pronunciar a Barcelona en el comiat de la Brigades digués: "la causa d'Espanya és la causa de tota la humanitat avançada i progressiva".

Tornem a Cuba i a la seva solidaritat amb els pobles d'Espanya. Del total de 35.000 brigadistes, 1412 eren cubans. 120 d'ells varen morir lluitant per la nostra llibertat. De les tots els brigadistes, els cubans van ser el percentatge més elevat sobre la població del seu país, després dels francesos.

Figures com les de Pablo de la Torriente, Mª Luisa Lafita, Rodolfo d'Armes, Alberto Bayo, Emilio Laurent, el metge Eduardo Odio Pérez, mereixen ser recordades amb agraïment per la classe treballadora dels pobles d'Espanya. Tots ells formaren part del gènere humà fraternal i solidari que s'encarnà en les Brigades Internacionals. Recordem: "el gènere humà és la internacional". Un estudi va revelar que la majoria

ria dels combatents cubans formava part d'un destacament principal enviat des de l'Havana de manera clandestina pel Partit Socialista Popular. Un altre grup va ser integrat per "revolucionaris i comunistes cubans que es trobaven a l'exili, organitzats als clubs Julio Antonio Mella i Antonio Guiteras de Nova York i van viatjar des dels Estats Units com a part del batalló de comunistes nord-americans Abraham Lincoln". Per raons d'espai no em puc aturar a donar exemples de l'heroisme i del lliurament a la causa d'aquests companys cubans. Al final ofereixo una llista de textos per a qui vulgui ampliar una mica el seu coneixement.

Si no fora per la manca de memòria imposada pel règim borbònic vigent actualment en el nostre país, qualsevol treballador, sindicalista o no, sabria que tenim un deute moral, polític i sindical amb els brigadistes internacionals cubans. Que avui el nostre sindicat realitzi la campanya Cooperem per a un futur segur és un retorn obligat a la generosa mostra de solidaritat de classe que varen realitzar aquells cubans antifeixistes. Si ho penses bé, hi hauries de participar.

2. Els estibadors dels ports del sud d'Europa i el genocidi de Gaza

Avui, practicar concretament l'internacionalisme des del lloc de treball, a les fàbriques, a les obres de la construcció, als llocs de treball dels serveis, no és una feina senzilla. L'actual fragmentació de la classe obrera, l'escassa afiliació sindical, l'aparició de gremialismes i corporativismes de tot tipus fan difícil fer una tasca sindical de classe.

No, no és senzill, però els fets demostren que és possible. Durant el franquisme les lluites obreres, fossin on fossin (Astúries, Catalunya, Madrid, Euskadi o a qualsevol altre indret de la pell de brau) van rebre la solidaritat concreta per part dels sindicats de classe de tota Europa i de la resta del món. Són fets concrets, no per desconeguts, menys reals.

Fa deu anys vam viure la vaga de les escales. La privatització i la externalització de la plantilla de Telefònica va significar la competència gremial i corporativa entre treballadors que feien la mateixa feina per als mateixos amos. Dins d'aquesta competència entre sectors de treballadors també hi jugava un rol important la procedència nacional dels treballadors. La patronal havia aconseguit dividir la classe obrera. Només es podia lluitar contra la divisió a partir de l'acció sindical concreta. Els discursos retòrics no eren prou. Calia la praxi, calia l'acció. La vaga de les escales aconseguí unir els treballadors i va permetre la millora de les condicions de treball. Fou un moment alt de la formació de la nostra classe com a classe. És un fet real i concret. La solidaritat era i és possible. No podem negar que en la construcció d'aquella vaga l'internacionalisme va jugar un paper important: "Nativa o estrangera, la mateixa classe obrera". Si es vol, es pot. Només cal consciència, organització i determinació de lluita.

Més recentment, durant l'any 2024 hem tingut un altre exemple concret de solidaritat internacionalista: els estibadors de diversos ports del sud d'Europa s'han negat en diverses ocasions a tragar

l'enviament d'armament i municions a l'estat d'Israel en plena execució del genocidi. És un nivell de lluita molt compromès i elevat. La lluita per millores salarials o de condicions de treball concretes dins de l'empresa és difícil sempre. Encara més difícil és boicotejar el comerç anti-humà d'armes, el destí del qual era i és massacrar un poble. En aquest cas, el nivell de consciència de formar part de la mateixa classe a nivell internacional ha estat força elevat. Els estibadors de Barcelona, de Gènova d'Atenes, han comprés que la causa del poble palestí era i és "la causa de tota la humanitat avançada i progressista". Si es vol, es pot.

3.El sindicalisme sols pot ésser de classe si practica l'internacionalisme

Acabo aquí recordant les normes del primer intent d'organitzar la humanitat obrera en una organització internacional, la Associació Internacional de Treballadors:

"Que l'emancipació econòmica de la classe obrera és, per tant, la gran meta final a la que s'ha de su-

bordinar com a mitjà tot moviment polític. Que tots els intents fets en aquest sentit han fracassat, fins ara, per manca d'unió entre les múltiples branques del treball de cada país i per l'absència d'una Llaga fraternal entre les classes obreres dels distints països.

Que l'emancipació dels obrers no és una qüestió local, ni nacional, sinó un problema social que abasta tots els països en els que existeix la societat moderna i quina solució depèn de la cooperació, pràctica i teòrica de tots aquests països" (1864).

Aquell intent d'unir la classe obrera a nivell internacional no aconseguí els seus objectius. Però els objectius eren i segueixen essent justos i correctes. Un sindicalisme que no practica concretament la solidaritat internacionalista no és de classe, és de gremi, de corporació o de grup de privilegiats.

Fa 89 anys, els brigadistes cubans van venir a les nostres terres per a lluitar per nosaltres. Ara ens toca a nosaltres treballar pel benestar i la seguretat en el treball de la classe obrera cubana.

Sabadell, 24 de febrer de 2025

Moviments Socials

Neix la Confederació Sindical d'Habitatge de Catalunya

El II Congrés d'Habitatge de Catalunya ha culminat amb el naixement de la Confederació Sindical d'Habitatge de Catalunya, una organització d'àmbit nacional i confederal que agruparà gran part del moviment per l'habitatge del territori català amb l'objectiu de coordinar millor la lluita pel dret a l'habitatge. Entre ells, diferents seccions locals de les Plataformes d'Afectades per la Hipoteca com Lleida o Baix Montseny, sindicats d'habitatge de Tarragona, Vilamajor i Llinars, Pallars i de barris de Barcelona, i el Sindicat de Llogateres de Catalunya.

El Congrés ha servit per aprovar les bases polítiques i organitzatives de la futura Confederació. La premi-

sa de la Confederació és que mentre l'habitatge sigui un bé d'especulació, no es podrà garantir com a dret universal, i apostem per una estratègia comuna a nivell territorial per fer-hi front. La nova Confederació permetrà una organització més àmplia i coordinada, superant les dinàmiques localistes amb què s'ha treballat fins ara. Això farà possible abordar conjuntament casos de grans propietaris i entitats bancàries que operen en diferents punts del territori, responent-hi de manera més efectiva.

Tanmateix, s'ha aprovat una resolució d'aliança conjunta amb la Taula Sindical formada pels sindicats laborals COS, Co.bas, CGT, CNT, IAC i Solidaridad Obrera, amb l'objectiu de sumar esforços entre el sindicalisme d'habitatge i el sindicalisme laboral, entenent que la precarietat en l'accés a l'habitatge i la precarietat laboral estan estretament relacionades; i la Taula d'Habitatge, conformada per la Confederació Sindical d'Habitatge de Catalunya, el Sindicat de Llogateres de Catalunya, el Sindicat d'Habitatge Socialista de Catalunya i la PAH Barcelona.

Al Congrés han participat un miler de persones i més de 60 col·lectius i organitzacions en defensa del dret a l'habitatge, així com les Estructures Populars (una aposta que va sortir del I Congrés d'Habitatge de Catalunya), Pirineu Viu, Docents de Salt i altres territoris catalans pel dret a l'Habitatge, col·lectius del moviment per l'habitatge de la resta de l'estat, i el suport fraternal de col·lectius d'habitatge de Xile, Toronto, Brasil, Los Angeles, Manchester, Polònia i Portugal. Un cap de setmana històric i emocionant per a totes les persones i col·lectius que formen part del moviment amb la voluntat de fer un salt qualitatiu en la lluita per l'habitatge.

<https://congreshabitatge.cat/confederacio-sindical-habitatge-catalunya/>

Per a saber una mica més:

- Hablamos diferentes idiomas, pero una misma lengua: Multilingüismo y pedagogías en las Brigadas Internacionales, AAVV: Lourdes Paredes, Ramón Naya, Antonio Selva i Sebastian Faber, Editorial UCA, Cádiz 2023.
- Voluntarios Cubanos en la Guerra Civil Española: condicionantes y actuaciones. Sergio Químpen Insúa
https://www.academia.edu/17070604/Voluntarios_Cubanos_en_La_Guerra_Civil_Española
- Los cubanos ante la guerra civil española. Milena Rodríguez Gutiérrez (Universidad de Granada)
https://www.academia.edu/36258841/Rodríguez_Gutiérrez_Milena_Los_cubanos_ante_la_guerra_civil_española
- Cubanos en la Guerra Civil española. La presencia de voluntarios en las Brigadas Internacionales y el Ejército Popular de la República. Fernando VERA JIMÉNEZ. Universidad Complutense de Madrid https://www.academia.edu/65181125/Cubanos_en_la_Guerra_Civil_Española_La_presencia_de_voluntarios_en_las_Brigadas_Internacionales_y_el_Ejército_Popular_de_la_República
- Dolores Ibárruri: ¡Vivan los héroes de las Brigadas Internacionales!
<https://progressive.international/wire/2022-07-17-dolores-ibarurri-long-live-the-heroes-of-the-international-brigades/es>

Firma del Convenio General de la Industria Química Una tragicomedia en dos actos Joaquín Gil Travé

Con la publicación definitiva en el BOE, el pasado 17 de febrero de 2025, del XXI Convenio General de la Industria Química (XXI CGIQ) terminaba el bochornoso espectáculo que nos han ofrecido los máximos representantes de las organizaciones sindicales CCOO de Industria y UGT FICA.

Si en el primer acto de este teatro del absurdo que han sido las negociaciones del CGIQ calificábamos como estafa la firma en solitario de CCOO (el pasado 26 de noviembre) de un convenio que significaba, más que la pérdida, la entrega de la cláusula de revisión salarial, ahora podemos afirmar que el segundo acto, con la adhesión íntegra, después de dos meses, de la UGT al acuerdo firmado por CCOO y la patronal FEIQUE, ha sido una farsa.

Ambos sindicatos habían afirmado reiteradamente a lo largo de las negociaciones del convenio que la cláusula de revisión salarial era una pieza clave para mantener el poder adquisitivo de los trabajadores y trabajadoras del sector y no se iba a renunciar a ella. Pero la patronal, después de haber tenido que aplicar una subida del 10,3% al finalizar el anterior convenio gracias a esta cláusula, no estaba dispuesta a consentirlo.

Fue CCOO quien acabó firmando primero un nuevo redactado que transformaba dicha cláusula en letra muerta al topar la desviación del IPC con 1% en 2024, del 1% en 2025 y del 2% en 2026, para unos incrementos salariales moderados –por no decir bajos– del 3 % para cada año de vigencia

del convenio y, como se encarga de remarcar la patronal, sin efectos retroactivos.

UGT, que tras un primer momento se mantuvo al margen de la firma del convenio y denunció públicamente a CCOO por la pérdida de la cláusula de revisión salarial vinculada al IPC, ha acabado firmando, sin modificar una coma, lo acordado por CCOO y la patronal. Justifica este errático proceder alegando que han conseguido salvar la cláusula de revisión salarial del convenio al alcanzar un «compromiso» de que, si hay, una vez finalizado el ya vigente convenio, desviación del IPC respecto a los incrementos salariales pactados, se incorporará la diferencia al próximo convenio.

Ante esta ceremonia de la confusión que nos han brindado CCOO y UGT, que solo ha beneficiado a la patronal, desde nuestro sindicato co.bas queremos aclarar algunos conceptos que todo trabajador y trabajadora del sector debería tener claro para extraer sus propias conclusiones:

- 1) Las cláusulas de garantía salarial son una conquista de los y las trabajadoras que previene la pérdida de poder adquisitivo frente a los vaivenes de la economía (Capitalista). Es una protección frente a la inflación que asegura que, durante la vigencia de ese convenio, año a año, las subidas

salariales sean REALES, y no se dé una aminoración de las condiciones de vida de las personas trabajadoras.

2) En los últimos años estas cláusulas se han ido perdiendo, especialmente porque la burocracia sindical, CCOO y UGT, que es la firmante de la mayoría de convenios, ha ido renunciando a este derecho, entre otros muchos.

3) El acuerdo de «compromiso» firmado por la UGT está lejos de recuperar esta cláusula de garantía salarial. En primer lugar, porque no se verán sus efectos hasta la firma y publicación del próximo convenio, que será como muy pronto y siendo en extremo optimistas a finales de 2027. En segundo lugar, porque en caso de que la suma de valores del IPC de 2024 a 2026 sea superior a los incrementos de cada año (9%), cosa muy probable, los trabajadores en ese periodo ya están perdiendo nivel adquisitivo, año tras año. Además,

de esta forma, si un trabajador es despedido en ese periodo, por ejemplo, en mayo de 2026, no se verá afectado de ninguna forma por el acuerdo y habrá perdido valor adquisitivo. En tercer lugar, porque si contamos con que el convenio nuevo se publicará a finales de 2027 o principios de 2028, la inflación de esos dos años no se tendrá en cuenta, por lo que a no ser que se añada una verdadera cláusula de garantía salarial para el nuevo convenio año a año, nada garantiza que no haya una disminución de poder adquisitivo a partir de 2027.

4) En definitiva, es un acuerdo que promete una supuesta subida que llegará tarde, que no garantizará la pérdida de nivel adquisitivo de 2024 a 2026, y que no cumple con el verdadero objetivo de la garantía salarial y su valor histórico.

Moviments Socials

No més blocs - Salvem L'Hospitalet de Llobregat

L'Hospitalet de Llobregat ostenta dos infames récords como ciudad. Según los últimos datos de Institut d'Estadística de Catalunya, la densidad de población de L'Hospitalet es de 22.766 personas por kilómetro cuadrado, es decir, es el municipio de Catalunya con más habitantes por kilómetro cuadrado y, a la vez, es el municipio de Catalunya con más de 50.000 habitantes con menor espacio verde por habitante, concretamente 5,57 metros cuadrados de zona verde por habitante.

En barrios como la Florida, Collblanc o la Torrassa, las cifras se duplican hasta llegar a concentrar en menos de un kilómetro cuadrado hasta 43.000 habitantes (el doble de la densidad de Manhattan).

Tristes datos para una ciudad que hasta mediados del siglo XX aún conservaba los 10 kilómetros de litoral playa que formaban La Marina de L'Hospitalet y extensas zonas de cultivo agrario. Un pasado que fue borrado por el rápido desarrollo industrial, la conversión de litoral marítimo en la ampliación del puerto y la Zona Franca, el boom demográfico de la emigración de los años 60 y 70 y el crecimiento urbanístico descontrolado. No es de extrañar que, con dichas estadísticas, parte del movimiento vecinal de L'Hospitalet esté en pie de guerra para defender el territorio y la calidad de vida de sus habitantes.

Sobre estos temas conversamos con Montse Abolafia, vecina de L'Hospitalet, delegada sindical de co.bas en Akzo Nobel y miembro del movimiento vecinal No més blocs – Salvem L'Hospitalet de Llobregat.

¿Puedes explicarnos cómo y por qué se formó el movimiento No més blocs?

Nuestro colectivo nació hace justo ahora 10 años como respuesta a una necesidad concreta: la de parar un plan urbanístico, el PDU Gran Via-Llobregat, un pelotazo especulativo que consistía en la construcción de 26 rascacielos de oficinas y hoteles, y en la eliminación de la última zona agrícola de L'Hospitalet. Las vecinas que en aquel momento empezamos a conocer el proyecto y el impacto negativo que iba a tener para nuestro barrio y ciudad, decidimos

convocar una asamblea. La lucha se empezó a coocer en el barrio de Bellvitge, el barrio más afectado por su cercanía. Se da la circunstancia que fueron nuestros padres y madres, los/las que ya lidiaron con este tipo de problemática, cuando pararon la construcción de más bloques de viviendas en el barrio en los años setenta, mediante la lucha vecinal, y ya, por aquel entonces, las vecinas gritaban “¡Ni un bloque más!”. Y de ahí el nombre de nuestro colectivo: “No més blocs”.

¿Cuáles son las principales reivindicaciones de No més blocs?

Nuestra principal reivindicación es que no se lleve a cabo el PDU Gran Via, de ninguna de las maneras. De lo contrario, esto supondría un gran perjuicio para los vecinos y las vecinas: más cemento, incremento de las emisiones de gases de efecto invernadero causados por la construcción y por el aumento de la movilidad, justo en medio de una crisis climática. Además, se trata de un plan que destruiría la última zona agrícola de L'Hospitalet, “Cal Trabal”, un espacio que es patrimonio natural y agrario.

¿Cómo valoras los megaproyectos de alcaldes como Núria Marín y su sucesor David Quirós para convertir L'Hospitalet en una gran área de negocios al estilo de las cities europeas?

Todos estos años de gobierno socialista en la ciudad, hemos sufrido su desarrollo urbanístico desbordado y especulativo, a través de políticas que solo buscan atraer negocios que para nada repercuten de forma beneficiosa en los barrios. Son proyectos que se han decidido en los despachos, sin contar con la opinión o las necesidades de los vecinos y vecinas, como pasó ya en su día con la Plaza Europa.

Tenemos una disparidad muy bestia entre el norte

te densos de població i amb molta immigració que se intenta estigmatitzar, sin que se trabaje en polítiques para la cohesión social y promoviendo la convivencia solo a base de incremento de dispositivos policiales.

Luego está el territorio sur, con su hostil, monstruosa y gris, Plaza Europa, desconectado de las vidas de las vecinas; un territorio pensado solo para los grandes eventos internacionales y el turismo de negocios. Aquí sí que son todo facilidades. De hecho, es muy significativo que el consejero delegado del organizador de la Feria de móviles Mobile World Congress, John Hoffman, haya recibido la distinción de hijo adoptivo de la ciudad, de la mano de Núria Marín.

Siempre se nos presentan este tipo de proyectos como generadores de puestos de trabajo y creadores de riqueza para el territorio, ¿cuál es el impacto real para la mayoría de los hospitalenses?

El impacto real es siempre negativo. Este tipo de proyectos no miran por las necesidades reales de las vecinas. Crean espacios grises, hostiles, llenos de cemento y rascacielos. Si tuviéramos que creernos los titulares “vende humo” del Ayuntamiento, existiría, ahora mismo, el pleno empleo en la ciudad, gracias a todas las oficinas que se construyeron en su día en la Plaza Europa.

Los que se enriquecen son los constructores, inversores y las empresas. Se están vendiendo la ciudad. Mientras tanto, cada vez queda menos suelo libre y público que se podría aprovechar para dedicarlo a equipamientos para la ciudadanía, como residencias de la tercera edad, tan necesarias con motivo del envejecimiento de la ciudad.

¿Es posible revertir estas políticas desde la lucha vecinal?

Absolutamente. El nuestro es un claro ejemplo, ya que hemos podido parar este plan urbanístico desde el 2015, en sus diferentes versiones. Aún no han construido y, el proyecto, que se ha rescrito varias veces, lo vamos a denunciar este año nuevamente en los tribunales, mediante un contencioso.

Pero la cosa no acaba ahí: durante estos años hemos ayudado a crear una conciencia social crítica en la ciudad. Por un lado, logramos saltar a la agenda mediática y política de la ciudad, cosa completamente impensable en el caso de una lucha vecinal, ya que los 40 años de reinado del PSC habían conseguido hasta ahora neutralizar cualquier tipo de reivindicación crítica con las políticas del ayuntamiento, gracias, en mayor parte, a sus redes clientelares. Por otra parte, han ido naciendo diversos colectivos para defender el patrimonio y las zonas verdes, y en contra del urbanismo descontrolado también en otros barrios.

¿Crees que, al igual que en épocas anteriores, la implantación de sindicatos en el territorio ayudaría a fortalecer la lucha vecinal y a los propios sindicatos de base?

Sin duda sería lo ideal. Se establecen lazos muy interesantes de solidaridad y apoyo mutuo. En nuestro caso y, sor-

prendentemente siendo la segunda ciudad de Catalunya, solamente tenemos un sindicato alternativo establecido en la ciudad, pero para la reivindicación de los colectivos más combativos su ayuda está siendo fundamental.

En tu caso concreto, ¿qué fue primero tu militancia sindical o tu militancia vecinal?

Mis primeras andaduras personales como activista fueron en mi barrio, defendiendo la sanidad pública. Las vecinas ocupamos el CAP Marina durante meses para evitar su cierre, ayudadas por los compas del 15-M de L'Hospitalet y luego luchamos para evitar el cierre las plantas del Hospital de Bellvitge. De hecho, también había estado participando en la antigua plataforma que empezó a defender la última zona agrícola, que comenzó a estar amenazada hace años, en el 2008. Después pasé a ayudar en una nueva Asociación de Vecinos en el barrio, muy crítica con las políticas del ayuntamiento, y desde ahí participamos en la creación de No Més Blocs. No fue hasta más tarde que, cuando la situación fue más favorable, pude empezar con mi militancia sindical, como delegada de co.bas en 2017 en Industrias Titan.

Pero en realidad, puedo decir que he sido una militante desde muy pequeña, ya que en casa siempre hemos estado participando en política, con el PSUC; y mi padre también estuvo en CCOO de la Seat, y en la Asociación de Vecinos de Bellvitge, donde participó muy activamente en la lucha del agua. Así que se puede decir que he crecido entre pancartas. Me divertía de pequeña en las manifestaciones y ya, de mayor, he cogido su relevo en la militancia.

Y, para terminar, ¿crees que se pueden incorporar las luchas por el territorio, la vivienda, el ecologismo, el antifascismo o la lucha feminista al ámbito sindical?

En definitiva, se trata de que la clase trabajadora luche por cualquier tipo de desigualdad, injusticia y conseguir tener una vida digna y, por lo tanto, el activismo debería ser transversal.

Los derechos que se han conquistado los tenemos que conservar y otros aún los tenemos que pelear, y eso debe darse en todos los ámbitos. Para ello, enlazar todas las luchas es importante, creando redes tanto de participación como de solidaridad.

Història del moviment obrer

La unitat contra el feixisme i el capital

Les Aliances Obreres entre 1933 i 1934

Enric Mompó

Aquest article aborda els orígens de l'experiència d'unitat sindical que va tenir lloc durant l'anomenat Bienni Negre de la Segona República (1933-1934). Aquestes aliances obreres van aconseguir l'expressió màxima durant la Revolució d'octubre de 1934, de la qual ja hem parlat en el número anterior.

Entre l'extrema dreta avança a Europa ens trobem amb dificultats per revertir l'ofensiva del capital, que compta amb la complicitat del govern "progressista", l'oposició dretana, i la burocràcia dirigent de CCOO i UGT. Recentment hem vist com els treballadors d'Acerinox havien de tornar als seus llocs de treball després de tres mesos de lluita exemplar, on els protagonistes no van ser els buròcrates sindicals, sinó els mateixos obrers decidint en assemblees. Tret d'honroses excepcions, i una vegada més, els sindicats combatius no hem estat a l'alçada del que se'ns demanava. D'altra banda, la histèria prebèl·lica airejada pels mitjans de comunicació ens acosta cada dia una mica més a una guerra, i serveix per justificar les retallades en sanitat, educació, pensions... La cantarella sempre és la mateixa: no hi ha diners i el mal anomenat Estat del Benestar no es pot mantenir. Menteixen, però la mentida sistemàtica, si no hi ha tallafocs, acaba per calar.

En aquests moments és important recordar la nostra història. Tot i que les circumstàncies no siguin les mateixes, és fonamental que rescatem experiències que ja van viure els nostres pares, i a les quals en part van trobar solució. Perquè ningú no se senti incòmode, volem deixar clar que en cap moment hem pretès posar un signe igual entre la burocràcia de CCOO i UGT avui, i els dirigents de la UGT i la CNT als anys 30 del segle passat.

L'ofensiva del capital i l'ascens del feixisme sempre van plegats, són causa i efecte. El 1933, amb l'arribada de Hitler al poder a Alemanya, i la victòria electoral de la dreta al nostre país, el clima de pessimisme va planar sobre els treballadors. La majoria de les vagues eren derrotades, mentre que la patronal, encoratjada, es disposava a anar esclafant una per una tota resistència de les organitzacions obreres, propiciant, sense deixar els seus partits parlamentaris, les organitzacions feixistes.

També a finals del 1933, van sorgir a Catalunya, les primeres Aliances Obreres. Tot i això, qui les va fer possible no van ser els partits, ni les direccions dels grans sindicats obrers (UGT i CNT). Tampoc no va ser la consciència del perill feixista. La llavor del Front Únic va ser la desocupació i l'augment del cost de la vida, i va ser sembrada on aquests temes eren més sensibles.

L'atur a Catalunya s'havia duplicat en dos anys. La iniciativa per organitzar els aturats va partir de grups de desocupats del BOC, davant la manca de resposta de CNT i UGT (uns apostaven pel comunisme llibertari immediat, i els altres minimitzaven el problema perquè el PSOE formava part del govern republicà). La iniciativa va fer possible l'organització

(Front Obrer contra l'atur forçós). La Generalitat, forçada per la pressió dels aturats, va haver de fer concessions, cosa que va evitar que aquests poguessin ser utilitzats com a esquirols a les vagues o per rebaixar els salaris.

La segona experiència va partir dels obrers de Llum i Força, que treballaven en les pitjors condicions i eren els més mal pagats del país. Des de la vaga de la Canadenca el 1919 no havien aixecat cap. La constitució d'un organisme de front únic del sector va permetre modificar la correlació de forces. Amb la unitat, els treballadors veien la victòria a l'abast de la mà i volien lluitar-hi. La pressió de les bases va fer possible la constitució del Front. Tot i que la iniciativa havia partit dels sindicats del BOC, els portaveus van ser elegits en assemblees i van ser aquestes les que van discutir i aprovar les reivindicacions. Els treballadors elegien els que els inspiraven més confiança, sense tenir en compte a quin sindicat pertanyien.

La lluita va ser preparada amb cura: es van crear caixes de resistència, i es va informar la gent de la legitimitat de les seves reivindicacions i els preparatius de la vaga. La mobilització va permetre estrènyer els llaços entre els treballadors dels diferents sindicats i empreses, i consolidar la unitat aca-

bada de crear. A mesura que s'acostava l'inici de la vaga, la Generalitat va veure amb preocupació un conflicte que podia paraitzar Catalunya un mes i mig abans de les eleccions. La patronal, pressionada pel govern i conscient que l'amenaça de vaga anava de debò, va proposar un acord que després va ser aprovat pels treballadors en assemblees. L'atur finalment no va ser necessari i la classe obrera va aprendre una lliçó valuosa. Si els treballadors de Llum i Força havien vençut sense necessitat d'arribar a la vaga, havia estat gràcies a la unitat, i a una mobilització planejada amb la ferma determinació de vèncer.

L'organització dels aturats i la lluita dels treballadors del sector elèctric havien demostrat que la unitat, quan es té clar perquè es lluita, podia tornar la confiança als sectors desmoralitzats i desbaratar els plans de la patronal. La sòlida aliança d'un grup de petits sindicats havia aconseguit allò que no havien pogut ni UGT, ni CNT. El Front Únic podia arribar molt més lluny que els grans sindicats i els partits obrers per separat. El "miracle" era possible perquè la iniciativa responia a l'estat d'ànim dels obrers als centres de treball. Dividits i desmoralitzats per les successives derrotes i l'ofensiva patronal, descobrien a la unitat, que el triomf era possible. En canvi els dirigents de les grans organitzacions, escèptics i convençuts que el grau de combativitat de la classe obrera estava sota mínims, no ho havien sabut veure. La idea del Front Únic anava calant en la consciència de la classe obrera i actuava com una paraula màgica que li podia tornar la combativitat i la moral de victòria.

El clima d'unitat a l'acció a l'àmbit sindical feia possible anar encara més lluny. Mentre aquestes lluites es desenvolupaven a Catalunya, van començar els contactes entre els par-

tits obrers, per expressar aquest desig d'unitat, és a dir, el Front Únic, en el terreny polític.

I EL NAIXEMENT DE LES ALIANCES OBRERES

L'experiència del Front Únic a l'àmbit laboral no era suficient. Al feixisme no se'l combat només amb eleccions, ni tan sols amb vagues victorioses. Quan els capitalistes veuen els seus interessos amenaçats, recorren a la repressió, a les bandes de matons feixistes, o al cop d'estat. Aleshores cal alguna cosa més que la lluita sindical. Cal entrar al terreny polític i disputar-li el poder a l'Estat capitalista.

Aquesta era la situació a finals de 1933 a l'estat espanyol. La classe obrera estava fragmentada i a la defensiva. La victòria electoral de les dretes i la constitució del nou govern de centre de Lerroux amenaçava de liquidar les escasses reformes dutes a terme durant el bienni republicà socialista. Les noves mesures van augmentar la tensió i el descontentament al camp i a les ciutats.

La unitat dels treballadors era més necessària que mai, perquè eren els únics que podien aturar l'auge de la reacció i el feixisme. El 9 de desembre de 1933 es va fundar a Barcelona la primera Aliança Obrera (AO), a la que es va adherir la UGT, l'oposició trentista de la CNT, els sindicats expulsats (bloquistes), la Federació Sindicalista Llibertària, la secció catalana del PSOE, el BOC, l'ICE, la USC i la Unió de Rabassaires (pagesos). També van ser convidats, però no es van adherir, la CNT i el PCE.

Cap dels seus integrants, junts o per separat, pesava tant com la CNT (ni com el PSOE a nivell estatal) però la idea de la unitat es va començar a forjar. Els treballadors veien la possibilitat de vèncer els adversaris. L'AO demostrava que independentment de la ideologia, les organitzacions obreres podien unir-se i combatre l'amenaça que planejava sobre els seus caps.

Les AO es van estendre ràpidament per tot Catalunya. A molts llocs de forma espontània, a partir de la iniciativa d'algun militant o d'alguna de les organitzacions integrants. La notícia de la seva constitució es va estendre per tot l'estat i aviat van començar a organitzar-se locals arreu, sense esperar cap crida.

Les AO eren un organisme de front únic. El funcionament anava de dalt a baix, i de baix a dalt. Les AO locals no es limitaven a fer reunions periòdiques, sinó que feien treballs en comú a les localitats on estaven implantades. Prenien iniciatives, organitzaven conferències i discussions entre els militants de les diferents organitzacions, per llimar el sectarisme, la desconfiança i els ressentiments que poguessin existir.

El desig d'unitat en l'acció que quallava arreu anava acompanyat de la desconfiança envers els republicans burgesos. L'experiència del bienni "progresista" havia estat frustrant. Tot i la participació dels socialistes al govern, les reformes amb prou feines havien avançat. Sí que en canvi s'havien elaborat una sèrie de lleis repressives que eren aplicades contra els treballadors.

En pocs mesos van néixer AO a Castelló, València, Jaén, Còrdova, Sevilla, Madrid, Astúries, Saragossa... Els organismes unitaris van començar a

demostrar a la pràctica com la correlació de forces podia canviar a favor dels obrers. A València els treballadors de la Companyia Hidroelèctrica estaven en vaga. La primera decisió de l'AO va ser cridar una exitosa vaga general que va paraitzar la ciutat durant 24 hores, en suport dels vaguistes de la Hidroelèctrica.

El març del 1934, davant el tancament de la patronal madrilenya a negociar qualsevol reivindicació, la UGT va convocar una vaga general a la capital. Els empresaris, encoratjats pels resultats electorals, volien aixafar qualsevol resistència. L'AO catalana va convocar una aturada solidària de 24 hores que, malgrat el rebuig de la CNT, va ser un èxit. Només a Barcelona l'atur va ser parcial a causa de l'hegemonia de l'anarcosindicalisme. L'AO havia demostrat que podia mobilitzar gran part del moviment obrer, malgrat l'actitud dels dirigents de la CNT.

Tot i l'èxit, no va ser bufar i fer ampolles. A més de l'hostilitat de la CNT i del PCE, l'esquerra socialista considerava que la unitat s'expressava a través dels sindicats i del PSOE, i que les AO eren simples organismes insurreccionals que serien activats quan esclatés la revolució. També la USC les va abandonar quan se'ls va oferir integrar-se a la Generalitat. Una cosa semblant va passar amb la Unió de Rabassaires. El BOC i l'ICE havien incorporat la idea del Front Únic als seus programes des del 1931, però mentre els primers negaven la necessitat de democratitzar les AO, perquè la classe obrera ja estava representada pels sindicats, els segons defensaven que havien d'evolucionar i democratitzar-se fins a transformar-se en veritables organismes de poder.

Les AO havien d'estendre's a nivell estatal, si volien frenar l'ofensiva reaccionària, però no hi havia voluntat de fer-ho. La CNT (tret a Astúries, amb el suport d'alguns dirigents de la talla d'Orobón Fernández), s'oposava i creia que la unitat havia d'encarnar-se en un front sindical. El PSOE desconfiava, encara que la Federació Catalana s'hagués integrat, i encara que per la pressió de les bases el partit formés part de nombroses AO locals. El nou organisme unitari podia convertir-se en un seriós rival que li podia disputar la direcció del moviment.

El 31 de març de 1934 es constituïa l'AO a Astúries on van integrar la UGT, la Federació asturiana del PSOE i la CNT, i poc després el BOC i l'ICE. El programa exclouia la col·laboració amb el règim, defensava la socialització de l'economia i proposava que l'elecció dels representants als organismes de l'AO fossin elegits directament pels treballadors, així com la llibertat de crítica entre les organitzacions que la integraven.

Per primera vegada, una Aliança Obrera representava la pràctica totalitat de la classe obrera de la regió. A diferència del que passava a la resta del país, els trentistes eren majoritaris a la CNT asturiana. Seguint les tesis d'Orobón Fernández, eren partidaris de la constitució d'un front únic dels treballadors per assegurar l'èxit de la revolució. Només el petit PCE es va mantenir fora, fins a les vespres de la revolució d'octubre. Aquesta particularitat marcava la diferència amb la resta de l'estat, en els fets que s'hi aproximaven.

Al maig es constituïa l'AO a Madrid. La van integrar el PSOE, les Joventuts Socialistes, la UGT, l'ICE, els trentistes de la CNT i els sindicats independents. El pes de la socialdemocràcia es va fer sentir des del primer moment. La visió del PSOE que l'AO era un organisme insurreccional va impedir que aquesta es bregués i enfortís en les lluites obreres els mesos anteriors a l'octubre i aparegués davant de les masses treballadores com un organisme que les representava. L'autoexclusió de la CNT va impedir que pogués existir un contrapoder que equilibrés la balança. Aquest fet seria molt important en el desenllaç d'octubre.

Moviments Socials

Comunicat de la Taula Sindical de Catalunya

Salari Mínim Interprofessional

El Salari Mínim Interprofessional, pactat per UGT/CCOO i el govern central, ha deixat de complir la seva funció de sòl salarial per a les classes treballadores. El govern "progressista" ha aprovat que l'SMI pugui ser reduït, retenint una part com a Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF) en el cas de determinades treballadores.

Aquesta retenció de l'IRPF als qui cobren l'SMI implica convertir l'SMI en una quantia que pot minorar quan ho desitgi el capital. S'intenta justificar, de manera absolutament injusta, des de la narrativa que s'està fent "pedagogia" sobre la necessitat de pagar impostos. Curiosa, injusta, "pedagogia" consistent a cobrar l'IRPF als treballadors i treballadores més vulnerables mentre es deixa sense efecte l'impost sobre els beneficis extraordinaris de les energètiques o es deriva cada vegada més despesa pública a la compra d'armament o a tota mena de subvencions i ajudes als amos de les startups i les grans empreses tecnològiques.

La classe treballadora produeix la riquesa en la nostra societat. Ja paga un impost abusiu i brutal: la plusvàlua que s'apropia el capitalista en el procés de producció. I, a més, sosté amb el pagament de l'IVA i de l'IRPF la major part de les despeses de l'Estat. Les rendes del treball tributen molt més que les del capital, en valors afegits. La part de la riquesa que es queda la burgesia ha crescut en les darreres dècades i, al mateix temps, ha decrescut l'esforç fiscal. Paguen menys impostos, s'apropien de major plusvàlua, i les polítiques públiques es destinen, cada vegada més, a alimentar els seus negocis amb subvencions empresarials, avals a l'emprenedoria o ajudes directes a sectors "estratègics".

A casa nostra, la Taula Sindical exigim que l'SMI garanteixi una vida digna, sense cap tipus de retencions d'IRPF, degut a la diferència de la carestia de vida i la pressió fiscal que pateix la classe treballadora del país. Denunciem la hipocresia del Parlament de Catalunya en acordar un SMI de 1400 euros bruts i a la vegada que subcontracta llocs de feina a 1200 euros bruts.

El Salari Mínim només és mínim si no pot ser reduït en cap cas. Que els impostos els paguin els rics, no els sectors més empobrits de la classe treballadora. Defensem el salari. També el dels sectors més precaris. Deixem-li clar al govern "progressista" que, si vol diners per a armament i per a la Corona, els ha de treure als seus amics de la gran patronal i el capital.

Manifest contra la infiltració policial

Fa molts anys que el sindicat **co.bas** forma part de les entitats que comparteixen l'espai del **Casal Popular 3 Voltes Rebel**.

Participem de les activitats i de la gestió del casal i oferim un servei d'assessoria laboral gratuïta. És per això que aquesta infiltració és per a nosaltres el més proper de tots els casos que s'han destapat.

Hem vist i hem patit de primera mà com actuen les clavegueres del poder. S'han infiltrat a casa nostra com si fóssim delinqüents, malgrat que tota la activitat que fem és pública, i a més a més han utilitzat vilment totes les organitzacions germanes. Tot plegat ens connecta més amb la manera de fer d'una dictadura que amb la tan vanagloriada democràcia.

El treball en les nostres organitzacions es fa amb el cor, es generen vincles amb la gent, no només afectius, sinó vincles de lluita, de creació d'esperança col·lectiva envers el futur. Aquest grau d'intimitat i complicitat compartida ha estat violentat i això fa mal, però, així i tot, continuarem sent gent acollidora amb tothom que s'apropi a interessar-se pel nostre projecte.

A continuació reproduïm el Manifest que han emès les entitats afectades.

FERMES, JUNTES I ORGANITZADES Contra les infiltracions policials a Nou Barris i arreu

Som molts els col·lectius, espais i entitats que ens sumem a la denúncia i rebuig de les infiltracions policials als moviments polítics i socials, arran de la notícia publicada el passat 6 de març per La Directa sobre la infiltració de la policia nacional Belén Hammad (B. Awad-Ratib) entre 2018 i 2020 a la Comunitat Palestina de Catalunya, Prou Complicitat, el Casal Popular 3 Voltes Rebel i Endavant-OSAN.

Es tracta de la primera infiltració coneguda en el moviment en solidaritat amb Palestina de l'estat. Un cas que ha instrumentalitzat la identitat palestina i que ha utilitzat tots els seus recursos per espiar-los, desmobilitzar-los i controlar-los, en lloc de decretar l'embargament d'armes i trencar totes les relacions amb Israel. Amb aquesta, sumen cinc infiltracions destapades al nostre país i deu a tot l'estat de la darrera onada, però una més d'una llarga llista històrica.

Entenem que qualsevol cas d'infiltració és una agressió col·lectiva perquè es vulnereu drets fonamentals, d'associació i polítics. Denunciem la impunitat amb la qual s'han permès i perpetrat aquestes pràctiques, i fem arribar tot el nostre suport i solidaritat als col·lectius i persones afectades per aquesta eina de repressió i tortura que l'estat espanyol empra.

Les clavegueres de l'estat són estructurals i intrínseques d'un sistema tardofranquista, però també remarquem que hi ha responsables, ja que aquesta operació va estar emparada pel que es fa dir "el govern més progressista de la història" amb Fernando Grande-Marlaska, del PSOE, al capdavant del Ministeri d'Interior. Tampoc podem oblidar com, durant l'últim any, amb Collboni i el PSC a l'alcaldia de Barcelona, hem viscut un augment de la persecució, repressió i violència policial que ha afectat sobretot a les més joves, racialitzades i precàries amb la implementació del Pla Endreça.

Si bé en l'actualitat, arran de la pel·lícula d'El 47, estem més visibilitzades que mai, no podem oblidar que la

lluita va començar molt abans, organitzant la resposta social i política contra el franquisme, va continuar durant l'establiment del règim del 78 amb l'ocupació de l'Ateneu, la defensa de Can Masdeu o les lluites per aconseguir el Metro als barris de muntanya, i ha continuat fins a l'actualitat amb la lluita pel dret a l'habitatge, el 15M, la creació de Nou Barris Cabrejada, la defensa del referèndum de l'1 d'octubre o el moviment transfeminista i LGBTIQ+.

Part d'aquesta nova infiltració descoberta ha sigut a Nou Barris perquè som, sense dubte, un territori organitzat i orgullós de totes les lluites veïnals i reivindicacions, passades, presents i futures, que han aconseguit drets, llibertats, carrers asfaltats, serveis o equipaments. Però, a la vegada, som un dels territoris de la ciutat i el país més castigats per les lògiques excoïents d'un capitalisme salvatge que perpetua i aguditza desigualtats.

Aquesta infiltració no fa més que validar totes les nostres lluites. És important, ara més que mai, mantenir-nos fermes, juntes i organitzades per defensar els barris, pobles i viles, i una vida digna dels qui l'habitarem. És gràcies als aprenentatges col·lectius i les eines compartides hem pogut destapar les seves infiltracions. Perquè si som capaces de descobrir-los, també de molt més.

Som un Districte que acull a tothom, que s'organitza en Casals de Joves, Casals Populars, Casals de Barri, Associacions Veïnals, assemblees i col·lectius, amb carrers plens de vida i comunitat. Som com som, i no deixarem de ser-ho per cap infiltració ni repressió. El Casal 3 Voltes Rebel, i la resta d'espais comunitaris, continuarem sent els espais oberts que hem sigut sempre.

Davant la desigualtat i la pobresa, ens trobareu organitzades

Davant les infiltracions, ens trobareu fermes i juntes
Davant la tortura, serem el seu pitjor malson

Barcelona 1919

La huelga patronal que alumbró la dictadura de Primo de Rivera

Francisco García Daza

Este nuevo trabajo de **Soledad Bengoechea** (Doctora en Historia Contemporánea por la Universitat Autònoma de Barcelona) es una traducción ampliada de una obra previa: *El locaut de Barcelona (1919-1920) Els precedents de la Dictadura de Primo de Rivera*, publicada en catalán por la editorial Curial (Barcelona, 1998). En el texto actual, la autora ha sometido el texto a revisión en relación con algunas interpretaciones más recientes sobre aquellos años, comprobando que en lo esencial no ha habido explicaciones diferentes y que, más bien, las nuevas interpretaciones vienen a reforzar las hipótesis ya planteadas en su obra anterior. El libro también ha sido ampliado con unas breves reseñas biográficas de los protagonistas del locaut, así como un amplio apéndice documental y bibliografía que, sin duda, será útil para futuras investigaciones.

La obra consta de doce capítulos, divididos en tres partes. En su primera parte; «Antecedentes inmediatos», la autora nos sitúa a una burguesía catalana en plena crisis económica generada por el fin de la I Guerra Mundial y aterrorizada por la posibilidad real de la propagación de la revolución bolchevique y sus diferentes réplicas revolucionarias que se estaban dando por toda Europa. Temía, como nunca, que tras la gran victoria de la CNT en la huelga de la Canadiense había llegado la hora de los obreros en Catalunya.

En su segunda parte, «Barcelona bajo el locaut», aborda la preparación del locaut como la respuesta a huelga de la Canadiense a partir de la insubordinación de Milans del Bosch frente al gobierno y la rebeldía de una patronal que contribuyó decididamente a la consolidación de un contrapoder militar frente a las autoridades que ostentaban el poder civil. Aprovechando la situación de fuerza alcanzada,

NOVELA GRÁFICA

República

de Claudio Stassi

Manu Valero

En 2008, durante la restauración de una antigua casa en Priego de Córdoba, los obreros descubrieron una cámara oculta con una caja envuelta en papel de estraza. Dentro, una película de 35 mm titulada *El amanecer de una nueva era en España, 1931*, producida por Fox Movietone, contenía 21 minutos de imágenes inéditas de los primeros días de la Segunda República. El filme mostraba momentos históricos como la proclamación del 14 de abril, la cesión de la Casa de Campo al municipio de Madrid, el nombramiento de Victoria Kent como Directora General de Prisiones y

la celebración del Primero de Mayo en la Puerta del Sol. También recogía las voces y rostros de figuras clave de la época, como Niceto Alcalá-Zamora, Fernando de los Ríos, Pedro Rico, Indalecio Prieto y Salvador de Madariaga.

Este hallazgo inspiró a **Claudio Stassi**, historietista italiano afincado en Barcelona, a crear *República*, su primera novela gráfica como autor completo. La obra ofrece una visión conmovedora

la patronal trató de imponer una salida autoritaria ante la ineficacia de los gobiernos para acabar con lo que denominaban «el problema social». Es a partir de este momento que se declaró el locaut de Barcelona en cuyo transcurso, además de dejar sin sustento durante tres meses a una clase trabajadora que ya estaba exhausta tras los 44 días de huelga de la Canadiense, también ocasionó importantes pérdidas para los pequeños patronos y comerciantes.

En la tercera parte, «Del locaut a la dictadura de Primo de Rivera», la autora explica cómo, a partir del triunfo del locaut, se impuso la línea dura en el nombramiento de gobernadores civiles y capitanes generales, llevando la represión sobre el movimiento sindical a una guerra de exterminio, primero con Martínez Anido y después bajo control del propio Miguel Primo de Rivera, donde fueron asesinados sus líderes más emblemáticos, incluido el propio Salvador Seguí. Soledad Bengoechea también nos aporta en esta tercera parte detalles pocos conocidos de un frustrado intento golpe de Estado de Milans del Bosch.

Finalmente, la autora nos muestra como el poder acumulado durante el locaut por el tándem de la patronal y los militares se fue imponiendo frente a los sucesivos y frágiles gobiernos del sistema de la Restauración. Un poder que, con el beneplácito de Alfonso XIII, acabó materializándose en el golpe de Estado del 13 de septiembre de 1923.

Soledad Bengoechea Echaondo
Barcelona 1919: La huelga patronal
 que alumbra la dictadura de Primo de Rivera
 Ediciones Libélula Verde 2024

y brutal de la posguerra andaluza, ambientada en 1943 en un pequeño pueblo donde los ecos de la Guerra Civil siguen latentes. La historia sigue a Isabel y Manolo, dos jóvenes que, al borde de la adolescencia, crecen en un mundo fracturado por la represión franquista. En su pueblo, las disputas infantiles reflejan las tensiones de los adultos, mostrando cómo la lucha por el poder y la resistencia se manifiestan en todos los niveles de la sociedad.

El contexto es de máxima tensión: las autoridades falangistas controlan férreamente a la población, mientras que los maquis resisten desde las montañas cercanas. La historia sigue la vida cotidiana de Isabel y Manolo, quienes, pese a su juventud, se ven inmersos en la crudeza del mundo adulto. A medida que la trama avanza, ambos enfrentan pruebas que ponen en juego su valentía y lealtad. Las relaciones familiares y amistades quedan marcadas por la constante vigilancia de la Guardia Civil y el miedo a represalias.

Gráficamente, **República** se distingue por su estilo realista y una paleta dominada por tonos azulados

y grisáceos, que refuerzan la atmósfera sombría de la posguerra. Stassi presta especial atención a la caracterización de los personajes y a los fondos detallados, lo que enriquece la ambientación.

La composición de las viñetas está cuidadosamente diseñada para guiar al lector de forma inmersiva a lo largo de la historia.

Más que una narración sobre la posguerra, **República** es un homenaje a quienes sufrieron la represión franquista y una reflexión sobre la memoria histórica. A través de la historia de Isabel y Manolo, Stassi plantea la importancia de recordar el pasado para no repetirlo y de transmitir estas historias a las nuevas generaciones. La obra invita a la reflexión sobre el valor de la resistencia y la lucha por la libertad, mostrando el impacto de la dictadura no solo en los adultos, sino también en la infancia y el futuro de un país marcado por el conflicto.

Claudio Stassi
República
 Planeta Cómic 2024

co.bas
SINDICATO DE
COMISIONES
DE BASE

**ORGANITZAR-SE
PER LLUITAR
LLUITAR PER
GUANYAR**

8M *avui com ahir:*
DONES TREBALLADORES
co.bas ORGANITZADES EN LLUITA

